

Sensitize and Train Organisations to fight against the Prostitution of minors

Διεθνής έκθεση

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Sensitize and Train Organisations to fight against the Prostitution of minors

Διεθνής έκθεση

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πίνακας περιεχομένων

1. Εισαγωγή.....	3
------------------	---

2. Μεθοδολογία	4
----------------------	---

2.1. Όργανα και διαδικασία.....	4
---------------------------------	---

2.2. Αναλυτική στρατηγική.....	6
--------------------------------	---

3. Τι γνωρίζουμε για το φαινόμενο;.....	7
---	---

3.1. Χρησιμοποιούμενες έννοιες και όροι.....	7
--	---

3.2. Μέγεθος του φαινομένου.....	7
----------------------------------	---

3.3. Κοινωνική αντίληψη του φαινομένου (συγκριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας σε κάθε χώρα).....	9
---	---

3.4. Τυπολογίες της πορνείας και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και εφήβων.....	14
--	----

3.5. Νομική και ποινική κατάσταση.....	16
--	----

4. Καλές πρακτικές για την πρόληψη και τη φροντίδα των ανηλίκων που εκπορνεύονται	20
---	----

4.1. Συγκεντρωτικός πίνακας με τη συλλογή καλών πρακτικών από κάθε χώρα	20
---	----

4.2. Ανάλυση αυτών των καλών πρακτικών και των δυνατοτήτων παρέμβασής τους στον τομέα αυτό	22
--	----

4.3. Συμβολή αυτών των καλών πρακτικών στην κατάρτιση των επαγγελματιών υπαλλήλων.....	23
--	----

5. Προτάσεις για παρέμβαση, πρόληψη και κατάρτιση	25
---	----

5.1. Πώς αντιμετωπίζονται αυτά τα CSIEs και ποιες απαντήσεις δίνονται;	25
--	----

5.2. Πρέπει να αντιμετωπιστεί με άτομα που έχουν υποστεί ή βιώνουν αυτή την κατάσταση. Προβλήματα ή δυσκολίες που αντιμετωπίστηκαν (Σύγκριση των τεσσάρων χωρών). Κύρια συμπεράσματα-ανάγκες.....	29
---	----

5.3. Συντονισμός και δικτύωση μεταξύ των διαφόρων φορέων για τη διαχείρισή τους (οικογένεια, κοινωνικές υπηρεσίες, υγεία, αστυνομία, δικαιοσύνη, ...).	30
--	----

5.4. Οι δυνατότητες, η ανάπτυξη και οι περιορισμοί της υφιστάμενης νομοθεσίας και των πολιτικών για την αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού.....	31
--	----

5.5. Ο ρόλος των μέσων ενημέρωσης στην αντιμετώπιση και τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με το φαινόμενο.....	33
---	----

6. Εκπαίδευση	36
---------------------	----

6.1. Εκπαιδευτικές ανάγκες διαφορετικών παραγόντων.....	36
---	----

6.2. Θέματα που πρέπει να αναπτυχθούν στις διαδικασίες κατάρτισης	38
---	----

6.3. Εμπειρίες κατάρτισης στον τομέα αυτό.....	39
--	----

7. Σύγκριση των αναλύσεων SWOT που πραγματοποιήθηκαν σε κάθε χώρα και ανάπτυξη μιας προσέγγισης για μια SWOT σε ευρωπαϊκό επίπεδο.....	40
--	----

8. Συμπεράσματα και συστάσεις.....	43
------------------------------------	----

1. Εισαγωγή

Το ζήτημα της σεξουαλικής εκμετάλλευσης ανηλίκων (CSIE) απασχολεί την κοινωνία μας και επηρεάζει τις ζωές των πιο ευάλωτων από εμάς. Η παρούσα έκθεση παρουσιάζει μια ολοκληρωμένη εξέταση του φαινομένου της CSIE στο ευρωπαϊκό μας πλαίσιο, συγκεκριμένα στην [Ισπανία](#), τη [Γαλλία](#), την [Ελλάδα](#) και την [Ιταλία](#).

Η πρωτοβουλία αυτή αποτελεί μέρος ενός έργου STOP Erasmus + (KA220-VET-000088336), όπου διάφοροι ευρωπαίοι εταίροι (UPV/EHU, Pistes Solidaires, MEITIS, CESIE και Four Elements) θέλουν να αντιμετωπίσουν ένα πολύπλοκο και μερικές φορές κρυφό φαινόμενο.

Μέσω αυτής της έρευνας και της συνεργασίας διαφόρων ενδιαφερόμενων φορέων, η παρούσα έκθεση έχει ως στόχο να ρίξει φως στην πολυπλοκότητα του CSIE στο πλαίσιο μας.

2. Μεθοδολογία

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε για την παρούσα διεθνή έκθεση συνδυάζει μια ολοκληρωμένη ανάλυση της τεκμηριωμένης και ακαδημαϊκής βιβλιογραφίας με την άμεση αλληλεπίδραση μέσω συνεντεύξεων και ερευνών. Αυτό αντικατοπτρίζει μια μικτή προσέγγιση, που περιλαμβάνει ποιοτικές και ποσοτικές αναλύσεις. Συνεπάγεται επίσης μια πρακτική δέσμευση απέναντι στους επαγγελματίες και τον γενικό πληθυσμό.

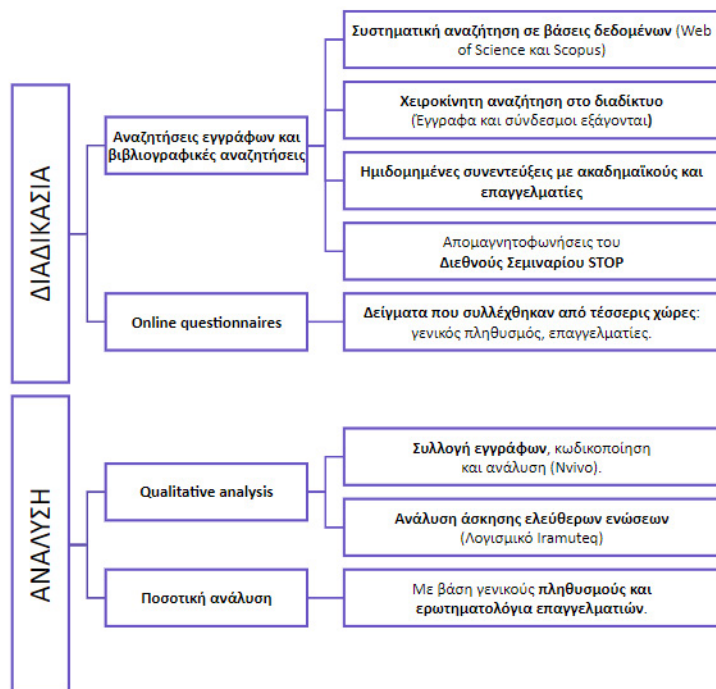
2.1. Όργανα και διαδικασία

Αναζητήσεις εγγράφων και βιβλιογραφικές αναζητήσεις

Πραγματοποιήθηκε πρωτογενής συστηματική αναζήτηση σε βάσεις δεδομένων όπως το Web of Science και το Scopus χρησιμοποιώντας όρους όπως «πορνεία» και «ανήλικοι». Μετά την επιλογή, 33 από το WOS και 34 από το Scopus συμπεριλήφθηκαν στην παρούσα έκθεση. Μια πρόσθετη συστηματική αναζήτηση στο Web of Science με όρους όπως «child sexual exploitation» και «prevention» πρόσθεσε 14 νέα έγγραφα. Πραγματοποιήθηκε χειροκίνητη αναζήτηση στο διαδίκτυο, από την οποία ενσωματώθηκαν μόνο 12 σχετικά.

Ημιδομημένες συνεντεύξεις

Πραγματοποιήθηκαν ημιδομημένες συνεντεύξεις με ακαδημαϊκούς και επαγγελματίες του χώρου από τις τέσσερις εμπλεκόμενες χώρες (N=38), συμπεριλαμβανομένων προφίλ όπως κοινωνικών λειτουργών ή εκπαιδευτικών, διαχειριστών δημόσιας πολιτικής, επαγγελματιών από σχετικές ΜΚΟ, ακαδημαϊκών εμπειρογνομόνων του χώρου και επαγγελματιών από κέντρα κοινωνικής εργασίας και κατάρτισης νέων.

Σχήμα 1. Μεθοδολογία διεθνούς έκθεσης.

Διεθνές σεμινάριο STOP

Απομαγνητοφωνήσεις ακαδημαϊκών και επαγγελματικών παρουσιάσεων από το διεθνές σεμινάριο «STOP σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και εφήβων: που πραγματοποιήθηκε στο Μπιλμπάο στις 29 Σεπτεμβρίου 2023.

<https://kideon.eus/wp-content/uploads/2023/09/STOP-program-en-z.pdf>

Διαδικτυακά ερωτηματολόγια

Τρία διαδικτυακά ερωτηματολόγια αναπτύχθηκαν για τον γενικό πληθυσμό, τους επαγγελματίες και ένα τρίτο προφίλ που αφορούσε τα θύματα (αν και δεν ελήφθησαν δεδομένα από τα θύματα). Οι έρευνες ήταν διαθέσιμες στα αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά και ισπανικά. Απευθύνονταν σε άτομα άνω των 18 ετών. Ο εκτιμώμενος χρόνος συμπλήρωσης κάθε ερωτηματολογίου ήταν 20 λεπτά.

2.2. Αναλυτική στρατηγική

Ποιοτική ανάλυση

Οι απαντήσεις από τις ασκήσεις ελεύθερου συνειρμού στα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια εξετάστηκαν με τη χρήση του λογισμικού Iramuteq®. Πραγματοποιήθηκε ανάλυση ομοιότητας για τον εντοπισμό λέξεων-κλειδιών που σχετίζονται με την κακοποίηση και τους λόγους ανησυχίας για την παιδικό trafficking και στα δύο δείγματα (γενικός πληθυσμός και επαγγελματίες).

Ποσοτική ανάλυση

Οι στατιστικές αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν με τη χρήση του λογισμικού SPSS® 28. Υπολογίστηκαν οι συχνότητες και τα ποσοστά ανά χώρα και αναλύθηκαν οι ομοιότητες ή οι διαφορές μεταξύ των δειγμάτων και των χωρών, ειδικά όσον αφορά το επίπεδο ανησυχίας για την παιδική πορνεία.

3. Τι γνωρίζουμε για το φαινόμενο;

3.1. Χρησιμοποιούμενες έννοιες και όροι

Η σεξουαλική εκμετάλλευση ανηλίκων ορίζεται ως μια μορφή σεξουαλικής βίας κατά την οποία ένας ενήλικας διαπράττει σεξουαλικές πράξεις σε βάρος ενός ανηλίκου με αντάλλαγμα κάποια μορφή αποζημίωσης, είτε για το θύμα, είτε για τρίτους, είτε για τον εκμεταλλευτή (Pereda et al., 2022). Αυτό σημαίνει ότι το θύμα δεν κακοποιείται μόνο σεξουαλικά, όπως σε άλλες μορφές σεξουαλικής βίας, αλλά χρησιμοποιείται και για εμπορικούς σκοπούς. Πρόκειται, δηλαδή, για μια σοβαρή μορφή σεξουαλικής θυματοποίησης, όπου η σεξουαλική κακοποίηση και επίθεση συνυπάρχει παράλληλα με την οικονομική εκμετάλλευση των παιδιών (Estes και Weiner, 2002). Όταν ένα άτομο ή μια ομάδα εκμεταλλεύεται μια κατάσταση ανισορροπίας δύναμης για να εξαναγκάσει, να χειραγωγήσει ή να εξαπατήσει ένα παιδί ή έναν έφηβο με αντάλλαγμα κάτι που το θύμα μπορεί να θέλει ή να χρειάζεται ή με αντάλλαγμα την αύξηση του κύρους ή της θέσης του στην κοινωνική ομάδα (Beckett et al., 2017).

Έχει αναφερθεί ότι τα παιδιά και οι έφηβοι που βρίσκονται σε υπηρεσίες παιδικής προστασίας υφίστανται σεξουαλική εκμετάλλευση. Αυτό αποτελεί σοβαρή παραβίαση των εθνικών και διεθνών νόμων, όπως η Σύμβαση της ΟΝΕ για τα δικαιώματα του παιδιού. Το πρόβλημα αυτό δεν αποτελεί μόνο παραβίαση των νομικών προτύπων, αλλά και σοβαρή παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ηθικών προτύπων των ιδρυμάτων που πρέπει να προστατεύουν και να διασφαλίζουν τα παιδιά και τους εφήβους που βρίσκονται σε κίνδυνο ή σε καταστάσεις μεγαλύτερης ευπάθειας από ό,τι τα άλλα παιδιά και οι έφηβοι (Essadek, 2023). Η θυματοποίηση των παιδιών σε σεξουαλικά πλαίσια υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη για μέτρα προστασίας, διαμόρφωση πολιτικής με προληπτικές στρατηγικές και νομικές παρεμβάσεις.

3.2. Μέγεθος του φαινομένου

Όλες οι χώρες συμφωνούν ομόφωνα ότι είναι περίπλοκο να δοθούν ακριβείς αριθμοί, δεδομένου ότι πολλές καταστάσεις σεξουαλικής εκμετάλλευσης δεν έρχονται στο φως. Η πολυπλοκότητα προκύπτει από παράγοντες όπως η αορατότητα, ο κοινωνικός στιγματισμός και το τραύμα που βιώνουν τα θύματα, τα οποία συχνά δεν γνωρίζουν την κατάστασή τους. Μέχρι στιγμής, καμία χώρα δεν ήταν σε θέση να δώσει μια πραγματική εκτίμηση της έκτασης του φαινομένου- ωστόσο η Σεξουαλική εκμετάλλευση ανηλίκων (CSIE) φαίνεται να αποτελεί ένα σημαντικό και αυξανόμενο πρόβλημα.

Στη **Γαλλία**, δεν υπάρχουν επίσημα στατιστικά στοιχεία. Τα περισσότερα στοιχεία έχουν συλλεχθεί από ερευνητές σε υπηρεσίες παιδικής πρόνοιας ή έχουν βασιστεί επίσημα στις καταγεγραμμένες διαδικασίες από τις δικαστικές υπηρεσίες. Οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών δίνουν μια εκτίμηση μεταξύ 7.000 και 10.000 ανηλίκων σε καταστάσεις πορνείας. Ο Dr Aziz Essadek (Essadek, 2023), εκτιμά ότι θα υπήρχαν περίπου 15.000 θύματα ανήλικης πορνείας στην υπηρεσία παιδικής πρόνοιας, γεγονός που θα αύξανε το σύνολο των θυμάτων.

Στην **Ελλάδα**, οι εκτιμήσεις ενός εργαζόμενου σε ΜΚΟ αναφέρουν ότι περίπου 3.000 παιδιά διακινήθηκαν από την Αλβανία στην **Ελλάδα** με σκοπό το κέρδος. Τα επίσημα αρχεία δείχνουν 52 CSIE σεξουαλικής εκμετάλλευσης, 28 επαιτείας και 12 καταναγκαστικής εργασίας μόνο από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο του 2019. Επιπλέον, το 2019 εντοπίστηκαν 49 παιδιά θύματα εμπορίας ανθρώπων. Στην **Ελλάδα**, τα στοιχεία δείχνουν αύξηση του αριθμού των εικαζόμενων θυμάτων, καθώς από 59 το 2017 αυξήθηκαν σε 157 το 2021.

Όσον αφορά την **Ιταλία**, η τελευταία και πιο ολοκληρωμένη έρευνα υπογραμμίζει την ανησυχητική αύξηση του CSIE. Το 2017, το Τμήμα Ίσων Ευκαιριών ανέφερε ότι 200 ανήλικα θύματα εμπορίας και εκμετάλλευσης (196 κορίτσια και 4 αγόρια) τέθηκαν υπό προστασία στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του ίδιου Τμήματος, τα

οποία επεξεργάζονται στο πλαίσιο του Μηχανογραφημένου Συστήματος Συλλογής Πληροφοριών για την Εμπορία Ανθρώπων (SIRIT), το 2019 υπήρχαν 2.033 θύματα υπό την ευθύνη του συστήματος καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων. Από αυτόν τον αριθμό, μόλις 161 ήταν ανήλικοι, που αντιπροσωπεύουν το 7,9% του συνολικού αριθμού των θυμάτων που τέθηκαν υπό την επιμέλεια του συστήματος καταπολέμησης της εμπορίας ανθρώπων.

Στην **Ισπανία**, νέες μελέτες αναμένονται σύντομα, δεδομένου ότι επί του παρόντος υπάρχει μόνο μια προσέγγιση αυτών των ανηλίκων στο πλαίσιο του συστήματος προστασίας στην κοινότητα της Κανταβρίας. Αυτή η πρωτοποριακή μελέτη (Benavente et al., 2022) αποκάλυψε ότι, ένα ανησυχητικό 17,4% (12,7% των αγοριών και 22,4% των κοριτσιών) των ανηλίκων εντός του συστήματος προστασίας μεταξύ 14 και 17 ετών ανέφεραν ότι είχαν σεξουαλικές σχέσεις με αντάλλαγμα κάποιο είδος ανταμοιβής κατά το τελευταίο έτος (έκθεση της Κανταβρίας, 2023). Εάν 56.902 ανήλικοι βρίσκονταν σε αυτή την κατάσταση το 2021 (Υπουργείο Κοινωνικών Δικαιωμάτων και Ατζέντα 2030, 2022), μπορούμε να μιλάμε για σχεδόν 10.000 παιδιά που μπορεί να βρίσκονται σε κατάσταση CSIE. Σε αυτόν τον αριθμό πρέπει να προστεθούν και οι ανήλικοι εκτός συστήματος προστασίας που επίσης υποφέρουν από CSIE.

3.3. Κοινωνική αντίληψη του φαινομένου (συγκριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας σε κάθε χώρα).

Για να αναλυθεί η κοινωνική αντίληψη του φαινομένου, διεξήχθη έρευνα με βάση τον ελεύθερο συνειρμό λέξεων και ερωτήσεις ανοικτού τύπου σε δύο ασκήσεις. Στην πρώτη, ακολουθώντας το πλέγμα της μεθόδου Elaboration (Joffe & Elsey, 2014), που είχε χρησιμοποιηθεί προηγουμένως για την ανάλυση των κοινωνικών αναπαραστάσεων της κοινότητας, ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να δηλώσουν τις 4 πρώτες λέξεις που τους ήρθαν στο μυαλό όταν άκουσαν την λέξη «πορνεία ανηλίκων».

Δύο διαφορετικά δείγματα από 4 χώρες έλαβαν μέρος σε αυτή την έρευνα. Πρώτον, το δείγμα του γενικού πληθυσμού αποτελούνταν από

19 άτομα από την **Ελλάδα**, 16 άτομα από την **Ιταλία**, 39 άτομα από τη **Γαλλία** και 42 άτομα από την **Ισπανία**, συνολικά 116 άτομα. Δεύτερον, το δείγμα των επαγγελματιών αποτελούνταν από 13 επαγγελματίες από την **Ελλάδα**, 10 επαγγελματίες από την **Ιταλία**, 27 επαγγελματίες από τη **Γαλλία** και 9 επαγγελματίες από την **Ισπανία**, συνολικά 59 επαγγελματίες.

Γενικός πληθυσμός

Οι απαντήσεις στην άσκηση ελεύθερου συνειρμού σε κάθε χώρα αναλύθηκαν με τη χρήση του λογισμικού λεξιλογικής ανάλυσης Iramuteq. Συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκε ανάλυση ομοιότητας για κάθε χώρα (βλ. Σχήμα 2).

Στη **Γαλλία**, οι απαντήσεις περιστράφηκαν γύρω από τη λέξη ναρκωτικά, συνδέοντάς την με τη βία και την έλλειψη πόρων, με τον πόνο και την κακοποίηση και, τέλος, με το χρήμα και το πώς η ευαλωτότητα και η έλλειψη δικτύου δημιουργούν κινδύνους. Κίνδυνος, δίκτυο και ευαλωτότητα ήταν οι λέξεις που αναφέρθηκαν συχνότερα από τους επαγγελματίες. Τέλος, στην **Ισπανία**, οι δύο κεντρικές λέξεις που συνδέθηκαν με την κακοποίηση ήταν η αδικία και η αηδία. Το συναίσθημα της αηδίας συνδέθηκε με το φόβο, την ντροπή, τον πόνο ή τη θλίψη. Η αδικία συνδέθηκε με την απροστάτευτη κατάσταση, την ευαλωτότητα, την οργή, το κακό ή το έγκλημα.

Στην **Ελλάδα**, οι κεντρικές λέξεις που σχετίζονται με την παιδική πορνεία είναι δύο. Από τη μία, η εκμετάλλευση συνδέεται με τη ζωή, την κακοποίηση, τη βία και την ψυχολογική δυσφορία. Οι δύο πιο τονισμένες λέξεις είναι οι αθώες ανήλικες και η εμπορία παιδιών, με θύματα την εκμετάλλευση, η οποία δημιουργεί ένα μέλλον με τραύματα και θυμό. Στην **Ιταλία**, η κεντρική λέξη είναι η εκμετάλλευση που συνδέεται με θυμό για την κατάσταση των παιδιών και θλίψη, φτώχεια και πόνο και δυστυχία. Στην **Ιταλία**, το θέμα αυτό συνδέεται επίσης με το φαινόμενο των παιδιών μεταναστών από την Αφρική.

Συνοψίζοντας, βλέπουμε ότι σε όλες τις χώρες τα παιδιά θεωρούνται αθώα θύματα εκμετάλλευσης και αυτό δημιουργεί, για παράδειγμα

στην **Ελλάδα** και την **Ιταλία**, θυμό, αλλά στην **Ισπανία** συνδέεται επίσης με αηδία, φόβο, ντροπή, πόνο ή θλίψη. Όσον αφορά τον πληθυσμό των ανηλίκων, στην **Ιταλία** συνδέεται με τους ανήλικους μετανάστες που προέρχονται από την Αφρική και στη **Γαλλία** με εκείνους που εμπλέκονται στη χρήση ναρκωτικών.

Οι επαγγελματίες

Οι απαντήσεις των επαγγελματιών αναλύθηκαν επίσης με τη χρήση του λογισμικού λεξιλογικής ανάλυσης Iramuteq σε κάθε χώρα (βλ. Πίνακα 1). Στη **Γαλλία**, οι απαντήσεις περιστράφηκαν γύρω από τη λέξη ναρκωτικά, συνδέοντάς την με τη βία και την έλλειψη πόρων, με τον πόνο και την κακοποίηση και, τέλος, με τα χρήματα και το πώς η ευαλωτότητα και η έλλειψη δικτύου δημιουργούν κινδύνους. Κίνδυνος, δίκτυο και ευαλωτότητα ήταν οι λέξεις που αναφέρθηκαν συχνότερα από τους επαγγελματίες. Σε αυτό το CSIE, στην **Ελλάδα**, οι απαντήσεις διατυπώθηκαν με όρους σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών, βίαιης κακοποίησης, εμπορίας παιδιών και ανθρώπων και τις εμπειρίες των θυμάτων. Στην **Ιταλία**, οι απαντήσεις περιστράφηκαν γύρω από τη λέξη βία, ορίζοντάς την ως ένα κοινωνικό φαινόμενο που σχετίζεται με τη βία κατά των παιδιών και προκαλεί μεγάλο θυμό. Τέλος, στο CSIE της **Ισπανίας**, τα κακοποιημένα μικρά παιδιά συνδέθηκαν με τη φτώχεια, την εκμετάλλευση, την έλλειψη δικαιωμάτων και την κοινωνική βία, θέτοντας στο επίκεντρο του κινδύνου την απροστάτευτη και ευάλωτη κατάσταση των παιδιών και συνδέοντας την κακοποίηση με τα χρήματα και τη ζημιά. Τέλος, οι επαγγελματίες ανέφεραν επίσης ότι πρόκειται για μια κατάσταση που τους κάνει να αισθάνονται αηδία. Εν ολίγοις, πρόκειται για ένα φαινόμενο που συνδέεται με τη διακίνηση ανθρώπων αλλά και με τη διακίνηση και κατανάλωση ναρκωτικών, το οποίο επίσης προκαλεί θυμό και αηδία στους επαγγελματίες της **Ισπανίας**.

	ΓΕΝΙΚΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ
ΕΛΛΑΔΑ	Εκμετάλλευση (κακοποίηση, βία, ψυχολογική ταλαιπωρία) Αθώος ανήλικος Εμπορία παιδιών (τραύμα)	Παιδική σεξουαλική εκμετάλλευση Απαγορευμένη κακοποίηση, εμπορία παιδιών και ανθρώπων
ΙΤΑΛΙΑ	Εκμετάλλευση (θυμός, θλίψη, φτώχεια, πόνος) Μετανάστης από την Αφρική	Βία (θυμός)
ΓΑΛΛΙΑ	Ναρκωτικά (βία, έλλειψη πόρων, κακοποίηση, χρήματα, έλλειψη δικτύου) Τρωτότητα (κίνδυνος, δίκτυο)	Ναρκωτικά (βία, έλλειψη πόρων, κατάχρηση, χρήματα) Έλλειψη δικτύου (κίνδυνος, ευπάθεια)
ΙΣΠΑΝΙΑ	Αδικία (απροστάτετο, ευάλωτο, οργή, κακό, έγκλημα) Αηδία (φόβος, ντροπή, πόνος, θλίψη)	Φτώχεια, εκμετάλλευση, έλλειψη δικαιωμάτων, κοινωνική βία Κατάχρηση, χρήματα, βλάβη

Πίνακας 1. Ανάλυση ομοιότητας της ελεύθερης ένωσης επαγγελματιών από την Ελλάδα, την Ιταλία, τη Γαλλία και την Ισπανία.

Ανησυχία μεταξύ των συμμετεχόντων σχετικά με το CSECA

Διεξήχθη έρευνα σχετικά με το επίπεδο ανησυχίας των συμμετεχόντων όσον αφορά τη σεξουαλική εκμετάλλευση ανηλίκων στο trafficking (CSIE), χρησιμοποιώντας μια κλίμακα από το 1 έως το 10, όπου το 1 αντιπροσωπεύει καμία ανησυχία και το 10 αντιπροσωπεύει υψηλό επίπεδο ανησυχίας. Οι απαντήσεις συλλέχθηκαν τόσο από τον γενικό πληθυσμό όσο και από επαγγελματίες σε διάφορες χώρες.

Οι απαντήσεις συλλέχθηκαν από τον γενικό πληθυσμό και τον επαγγελματικό πληθυσμό ανά χώρα. Συγκεκριμένα, το 25% δήλωσε ότι ανησυχεί αρκετά (7-8) και το 68% ότι ανησυχεί εξαιρετικά (9-10). Όταν ρωτήθηκαν για τους κύριους λόγους που σχετίζονται με αυτή την ανησυχία, επισημάνθηκαν φράσεις που αφορούσαν τις συνέπειες για τα παιδιά και τους εφήβους-θύματα, την ευαλωτότητα αυτών των παιδιών και των εφήβων και την αναγνώριση του φαινομένου ως σημαντικού κοινωνικού προβλήματος.

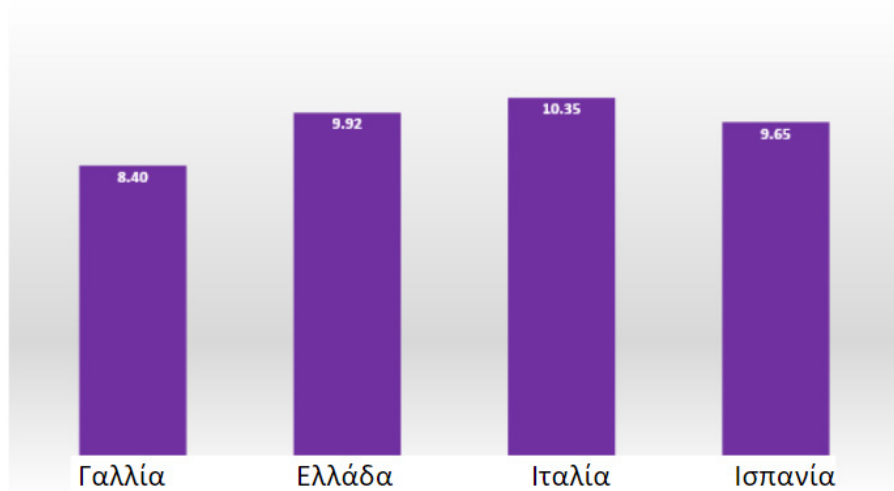
Στο γενικό πληθυσμό, το 68% των συμμετεχόντων εξέφρασε υψηλό βαθμό ανησυχίας (9-10), το 29% ανέφερε μέτρια ανησυχία και το 3% δήλωσε χαμηλή ανησυχία για το θέμα της παιδικής πορνείας. Μεταξύ των επαγγελματιών, το 82% δήλωσε ότι ανησυχεί πολύ, το 16% ανέφερε μέτρια ανησυχία και το 2% ανέφερε χαμηλή ανησυχία.

Λόγω της μη κανονικής κατανομής των δεδομένων, η σύγκριση μεταξύ των δύο δειγμάτων (γενικός πληθυσμός έναντι επαγγελματιών). Τα αποτελέσματα δεν έδειξαν σημαντικές διαφορές μεταξύ των δειγμάτων όσον αφορά την ανησυχία για την παιδική πορνεία ($W = 1716, p = .102$). Η εξέταση των βαθμολογιών κάθε δείγματος αποκάλυψε ένα πολύ υψηλό επίπεδο ανησυχίας και στις δύο ομάδες (γενικός πληθυσμός $M = 9,24; SD = 2,06$ και επαγγελματίες $M = 9,80; SD = 1,83$). Ενδεχομένως, εμφανίζεται ένα «φαινόμενο οροφής» όσον αφορά την ανησυχία για την παιδική πορνεία, περιπλέκοντας τη σύγκριση μεταξύ των δειγμάτων. Ως εκ τούτου, οι επακόλουθες αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν με τη χρήση του συνολικού δείγματος.

Τα αποτελέσματα της σύγκρισης μεταξύ των χωρών με βάση τα ηλεκτρονικά ερωτηματολόγια έδειξαν ότι το μέσο επίπεδο ανησυχίας των συμμετεχόντων παρουσίασε στατιστικά σημαντικές διαφορές μεσαίου μεγέθους μεταξύ των χωρών. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα επίπεδα ανησυχίας που αναφέρθηκαν ήταν σταθερά υψηλά, λαμβάνοντας υπόψη το εύρος των απαντήσεων από 1 έως 10.

Οι συγκρίσεις ($F(3) = 6,357, p < 0,001, \eta^2 = 0,13$) έδειξαν ότι η συνολική ομάδα των συμμετεχόντων (συμπεριλαμβανομένου του γενικού πληθυσμού και των επαγγελματιών) από την **Ιταλία** ($M = 10,35, SD = 1,42$), την **Ελλάδα** ($M = 9,92, SD = 1,69$) και την **Ισπανία** ($M = 9,65, SD = 2,13$) δεν παρουσίασε σημαντικές διαφορές μεταξύ τους (βλ. Σχήμα 2). Επιπλέον, οι τρεις αυτές χώρες παρουσίασαν υψηλότερο μέσο επίπεδο ανησυχίας σε σύγκριση με το δείγμα που συλλέχθηκε στη **Γαλλία** ($M = 8,40- SD = 2,04- p < 0,05$). Ωστόσο, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η ανησυχία ήταν υψηλή και στις τέσσερις χώρες, ξεπερνώντας το 84%.

Ανησυχία

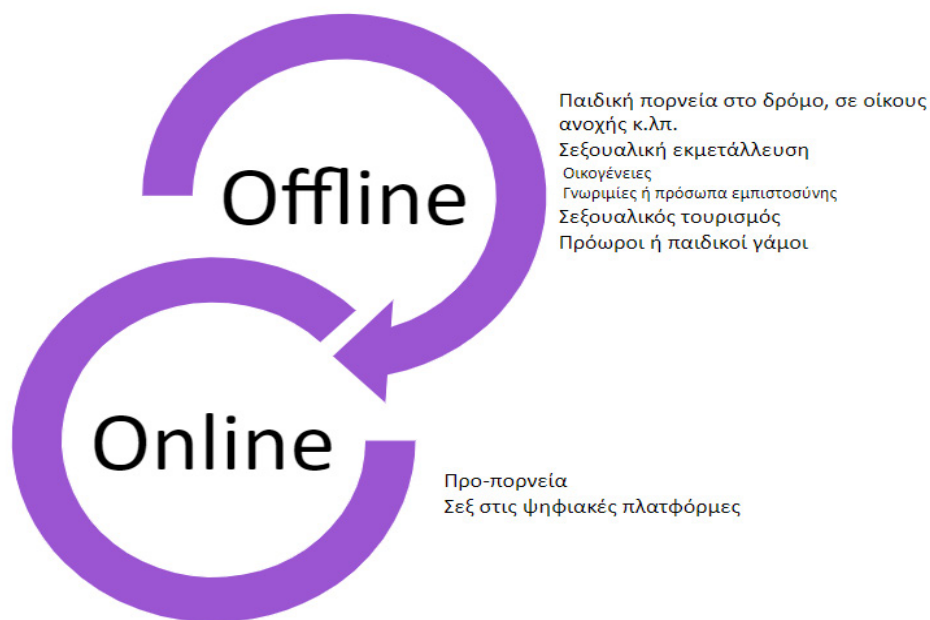

Σχήμα 2. Μέσο επίπεδο ανησυχίας ανά χώρα.

3.4. Τυπολογίες της πορνείας και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και εφήβων.

Οι τυπολογίες της CSIE είναι πολύπλοκες και ποικίλες σύμφωνα με τις ολοκληρωμένες εκθέσεις και τις μελέτες που ζητήθηκαν. Αν και οι ορολογίες επηρεάζονται από συγκεκριμένους νομικούς ορισμούς, τα φαινόμενα αυτά είναι κοινά σε όλη την Ευρώπη.

Αυτά υπογραμμίζουν τη σημασία της επίτευξης συναίνεσης μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών για την προστασία των παιδιών που βρίσκονται σε κίνδυνο.

Σχήμα 3. Τυπολογίες της πορνείας και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και εφήβων.

Οι τυπολογίες της CSIE χωρίζονται σε δύο βασικά πλαίσια: (α) Εκτός σύνδεσης: Περιλαμβάνει τη σεξουαλική εκμετάλλευση σε αναγνωρίσιμους χώρους, όπως δρόμους, διαμερίσματα, οίκους ανοχής, καθώς και την καταγραφή και παραγωγή παιδικής πορνογραφίας. Συμβαίνει επίσης μέσα σε νοικοκυριά, περιβάλλοντα ανάδοχης φροντίδας και μέσω έμπιστων ενηλίκων, περιλαμβάνοντας χειραγωγικές ρομαντικές σχέσεις, εξαναγκαστικούς γάμους, σεξουαλικό τουρισμό και εμπορία ανηλίκων για σεξουαλική εκμετάλλευση. (β) Διαδικτυακά: Περιλαμβάνει CSIE με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών και του διαδικτύου, συμπεριλαμβανομένης της προαποστολής και του σεξ σε ψηφιακές πλατφόρμες (βλ. Σχήμα 3).

Ορισμένες από αυτές τις πρακτικές μπορεί να παρουσιάζουν «γκρίζες ζώνες» ανάλογα με τη χώρα ή τη νομοθετική αναγνώριση της CSIE. Σε αυτές περιλαμβάνονται το sexting ή οι ανταλλαγές σε ρομαντικές ή «συναλλακτικές» σχέσεις και η καταγραφή πορνογραφίας με τη χρήση του σώματος ανηλίκων. Ένα κοινό στοιχείο μεταξύ όλων των χωρών δείχνει ότι η πλατφορμοποίηση της CSIE επιδεινώνει την εγγενή αορατότητα αυτού του βαθιά υποβόσκοντος φαινομένου, επιτρέποντας περαιτέρω την απόκρυψή του και την ανάπτυξη νέων στρατηγικών σεξουαλικής εκμετάλλευσης ανηλίκων στο trafficking.

«Και στην πραγματικότητα δεν νομίζω ότι κάνω πλέον μεγάλη διάκριση, για μένα η πορνεία είναι μια υπηρεσία ... μια σεξουαλική υπηρεσία που έχεις με ένα άλλο άτομο...» [1. Συνέντευξη Κοινωνικού Λειτουργού στη Γαλλία]

«Η πορνεία είναι στο διαδίκτυο. Το θέμα είναι ότι, πραγματικά, επαναλαμβάνω, πρόκειται για ένα πολύ νέο πρόβλημα και οι δημόσιες πολιτικές δεν έχουν ακόμη επίγνωση των χαρακτηριστικών αυτού του φαινομένου...». (8. Συνέντευξη κοινωνικού λειτουργού στην Ισπανία).

3.5. Νομική και ποινική κατάσταση.

3.5.1. Διεθνής συγκριτική κατάσταση

Το 1989, η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού τόνισε την ανάγκη καταπολέμησης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης στο trafficking και την πορνογραφία. Το 1996, στο Πρώτο Παγκόσμιο Συνέδριο κατά της Εμπορικής Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης των Παιδιών που πραγματοποιήθηκε στη Στοκχόλμη, διατυπώθηκε η επιτακτική ανάγκη να ποινικοποιηθούν όλες οι μορφές εμπορικής εκμετάλλευσης των παιδιών και να επανεξεταστούν και να εφαρμοστούν νόμοι, πολιτικές και προγράμματα για την εξάλειψη αυτού του ζητήματος (Alexander et al. 2000: 483). Το έτος 2000, το Πρωτόκολλο των Ηνωμένων Εθνών για την πρόληψη, καταστολή και τιμωρία της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως γυναικών και παιδιών, όρισε τη «σεξουαλική εμπορία» ανηλίκων ως «εμπορία ανθρώπων». Το πρωτόκολλο αυτό ενσωματώθηκε στην

εσωτερική νομοθεσία των περισσότερων χωρών παγκοσμίως μέσα σε λίγα χρόνια, τονίζοντας την αδυναμία των ανηλίκων να συναινέσουν και ορίζοντας όλες τις μορφές σεξουαλικής εμπορίας ανηλίκων ως σεξουαλική κακοποίηση, ακόμη και αν ο ανήλικος συναινεί. Ωστόσο, βασίζεται σε ένα μοντέλο ποινικής δικαιοσύνης όπου η υπεράσπιση της εθνικής ασφάλειας μέσω της δίωξης των δραστών (οργανωμένο έγκλημα) υπερισχύει της προστασίας των θυμάτων. Το διεθνές δίκαιο δεν υποχρεώνει τα κράτη να παρέχουν υλική, ιατρική ή άλλη βοήθεια στα θύματα (Gallagher 2010: 83).

Σήμερα υπάρχουν τρία εργαλεία για την αντιμετώπιση αυτού του εγκλήματος σε διεθνές επίπεδο: (1) η Ευρωπαϊκή Σύμβαση του Συμβουλίου για το έγκλημα στον κυβερνοχώρο, (2) η Ευρωπαϊκή Σύμβαση του Συμβουλίου για την προστασία των παιδιών από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και, (3) η κατάχρηση και το προαιρετικό πρωτόκολλο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των παιδιών σχετικά με την πώληση παιδιών.

Υπάρχουν διάφοροι νόμοι στις ευρωπαϊκές χώρες που καταδικάζουν τη σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών. Ωστόσο, οι παρατηρήσεις των εμπειρογνομόνων και οι παρατιθέμενες αναφορές σε έγγραφα αναδεικνύουν ορισμένες ελλείψεις και προκλήσεις στον τομέα αυτό.

3.5.2. Σύγκριση δεδομένων από κάθε εθνική έκθεση

Διαφορετικές χώρες συμφωνούν ότι δεν υπάρχει αποτελεσματική νομοθεσία για το πρόβλημα. Μπορεί να βελτιωθεί. Επιπλέον, οι επαγγελματίες δεν είναι προετοιμασμένοι ή εκπαιδευμένοι για να εργαστούν με αυτά τα CSIEs:

Η **Γαλλία** έκανε το πρώτο βήμα προς την ποινικοποίηση των πελατών το 2002, ψηφίζοντας νόμο που τιμωρεί με φυλάκιση τους πελάτες που συμμετέχουν σε σεξουαλικές δραστηριότητες με ανήλικες πόρνες (ηλικίας 15 έως 18 ετών). Το 2013, ο νόμος για την ενίσχυση της καταπολέμησης της πορνείας και της εμπορίας ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση ασχολείται ειδικά με τη σεξουαλική

εκμετάλλευση ανηλίκων, επιβάλλοντας αυστηρότερα μέτρα για όσους εμπλέκουν ανηλίκους στο trafficking. Στη συνέχεια, ο νέος νόμος 2016-444 αποτελεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για την αντιμετώπιση του ζητήματος της πορνείας στη **Γαλλία**. Αυτός, αναγνωρίζοντας τα παιδιά αυτά ως θύματα. Προβλέπονται αυστηρότερες ποινές, μεταξύ των οποίων ποινή φυλάκισης 5 ετών και πρόστιμο 75.000 ευρώ, εάν το αδίκημα αφορά ανήλικο. Παρά την προσφυγή τον Δεκέμβριο του 2019, το γαλλικό Συνταγματικό Δικαστήριο επιβεβαίωσε τη συνταγματικότητα του νόμου 2016-444. Σε σύγκριση με άλλες χώρες, η έννοια της πορνείας είναι σαφώς καθορισμένη και συγκεκριμένη. Ωστόσο, ορισμένες φωνές επισημαίνουν την ανάγκη να διευρυνθεί η εννοιολόγηση στην εμπορική σεξουαλική εκμετάλλευση ανηλίκων (**Γαλλία**).

Σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία, όπως περιγράφεται στο νόμο αριθ. 4267/2014 (άρθρα 9, 10, 11), ο οποίος επικεντρώνεται στην καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης, της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών, της παιδικής πορνογραφίας, καθώς και σε πρόσθετες συναφείς διατάξεις...

Οι CSIE της εμπορίας παιδιών αντιμετωπίζονται μέσω μιας πολύπλευρης προσέγγισης. Ο ελληνικός Εθνικός Μηχανισμός Παραπομπής για την προστασία των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων περιγράφει διάφορες βασικές παρεμβάσεις, όπως ο εντοπισμός/επαναπατρισμός της οικογένειας, η ασφαλής στέγαση, η ψυχολογική υποστήριξη, η πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη, η εκπαίδευση, η αναδοχή και η υιοθεσία. Οι πολιτικοί ηγέτες, οι πόροι και οι επαγγελματίες αντιμετωπίζουν διάφορες προκλήσεις κατά την παρέμβαση σε αυτές τις CSIE, όπως η κρυφή φύση του εγκλήματος, η έλλειψη πόρων και οι πολύπλοκες ανάγκες των θυμάτων (02. Human Rights Project Officer. Greece).

Στην **Ιταλία**, η διαδικασία καταγγελίας περιλαμβάνει την ενημέρωση διαφόρων υπηρεσιών για βλάβη ανηλίκου, με στόχο την ενημέρωση της δικαστικής αρχής. Οι τυπικές περιπτώσεις αναφέρονται στην Εισαγγελία Ανηλίκων, υπεύθυνη για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων

των ανηλίκων. Ωστόσο, οι πόροι δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση του φαινομένου, κυρίως επειδή είναι πολύ δύσκολο να εντοπιστεί και να κατανοηθεί πλήρως.

Είναι ζωτικής σημασίας να δοθεί προτεραιότητα στην ευημερία των ατόμων που βρίσκονται εκτός των καθιερωμένων κοινωνικοπολιτισμικών δομών, με ιδιαίτερη έμφαση στην εφαρμογή προληπτικών μέτρων για τους ανηλίκους. Δυστυχώς, δεν υπάρχει επαρκής νομοθεσία για την προστασία από το φαινόμενο αυτό (Ιταλία).

Στην **Ισπανία**, εγκρίθηκε πρόσφατα ο Οργανικός Νόμος 8/2021 (προστασία από τη βία κατά των ανηλίκων) & ο Οργανικός Νόμος 10/2022 (σεξουαλική ελευθερία). Ακόμη πιο σημαντικό είναι το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο κατά της Εμπορίας Ανθρώπων και της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης (PENTRA 2021-2023): μια ολοκληρωμένη πρωτοβουλία που συντονίζεται από τα Υπουργεία και περιλαμβάνει διάφορες δράσεις για την καταπολέμηση αυτών των ζητημάτων.

4. Καλές πρακτικές για την πρόληψη και τη φροντίδα των ανηλίκων που εκπορνεύονται

4.1. Συγκεντρωτικός πίνακας με τη συλλογή καλών πρακτικών από κάθε χώρα

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται οι τρεις κύριες πρακτικές που επιλέχθηκαν από κάθε χώρα (βλέπε πίνακα 2). Οι «καλές πρακτικές» αναφέρονται σε μεθόδους, σχέδια, παρεμβάσεις, προσεγγίσεις ή δράσεις που θεωρούνται αποτελεσματικές, δεοντολογικές και επωφελείς για την καταπολέμηση της CSIE και την προστασία των ανηλίκων που βρίσκονται σε κίνδυνο. Οι πρακτικές αυτές έχουν προσδιοριστεί από τους εμπειρογνώμονες κάθε χώρας ως πρότυπα, από τα οποία μπορεί να διδαχθεί κανείς, δεδομένης της προσέγγισης και των θετικών αποτελεσμάτων τους.

Γαλλία	Ελλάδα	Ιταλία	Ισπανία
SNATED. Service national d'accueil téléphonique de l'enfance en danger - Εθνική τηλεφωνική γραμμή βοήθειας για τα παιδιά που βρίσκονται σε κίνδυνο. Πρόκειται για μια δημόσια υπηρεσία της Υπηρεσίας Πρόνοιας του Παιδιού στο πλαίσιο της εθνικής φροντίδας για τα παιδιά που βρίσκονται σε κίνδυνο στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου για την καταπολέμηση της παιδικής πορνείας που δημιουργήθηκε από τη γαλλική κυβέρνηση το 2021. Ο τηλεφωνικός αριθμός 119 χρησιμεύει ως εθνική τηλεφωνική γραμμή για την ανάληψη δράσης όταν ένα παιδί βρίσκεται σε επικίνδυνη κατάσταση. Μια ομάδα επαγγελματιών απαντά σε τηλεφωνικές κλήσεις και συνομιλίες, προσφέροντας ακρόαση, νομική, ψυχολογική και εκπαιδευτική υποστήριξη. Η τηλεφωνική γραμμή δημιουργήθηκε το 1989 και το τμήμα που είναι αφιερωμένο στην παιδική πορνεία ξεκίνησε τον Απρίλιο του 2023.	Έργο Become Safe 2020-2023 συντονίζεται από τη Διεθνή ΜΚΟ. Ο γενικός στόχος είναι η ενίσχυση της προστασίας των παιδιών και των νέων μεταναστών που είναι θύματα ή κινδυνεύουν από βία και η υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι δικαιούχοι του έργου είναι παιδιά και νέοι μετανάστες που είναι θύματα ή κινδυνεύουν από βία, που βρίσκονται χωρίς τις οικογένειές τους και που αντιμετωπίζουν πολλαπλά τρωτά σημεία στις διαδικασίες ασύλου και υποδοχής. Το έργο προσφέρει εργαλεία κατάρτισης για επαγγελματίες που εργάζονται με παιδιά και νέους μετανάστες που είναι θύματα ή κινδυνεύουν από βία.	Το 114 Childhood Emergency (Ιταλία), που προωθείται από την Υπηρεσία του Τμήματος Οικογενειακών Πολιτικών-Προεδρία του Υπουργικού Συμβουλίου, είναι μια υπηρεσία έκτακτης ανάγκης που δημιουργήθηκε το 2003 και απευθύνεται σε οποιονδήποτε επιθυμεί να αναφέρει μια κατάσταση κινδύνου και έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών και των εφήβων. Η υπηρεσία έχει επίσης επεκταθεί σε chat, WhatsApp και ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Βασισμένη σε ένα πολυθεματικό μοντέλο, η υπηρεσία προσφέρει δικτύωση με τα σχετικά θεσμικά όργανα και δομές στους τομείς της κοινωνικής, δικαστικής και δημόσιας ασφάλειας.	EDR-ESIA Εργαλείο για τον έγκαιρο εντοπισμό και την παρέμβαση σε παιδιά και εφήβους που κινδυνεύουν από CSIE. Το εργαλείο αυτό έχει αποδειχθεί αποτελεσματικό μέσω διαλογής για την εφαρμογή του στις εκπαιδευτικές υπηρεσίες, την πρωτοβάθμια υγειονομική περίθαλψη και τις κοινωνικές υπηρεσίες.
Το έργο PARÉ (Γαλλία) υλοποιείται από το Ίδρυμα "Droit d'Enfance" με στόχο την ηγεσία και το συντονισμό ενός δικτύου για την καταπολέμηση της παιδικής πορνείας. Στο πλαίσιο του έργου, σχεδόν 250 εργαλεία (άρθρα, ταινίες, βιβλία, εκθέσεις κ.λπ.) έχουν συγκεντρωθεί σε μια πλατφόρμα για την καταπολέμηση της παιδικής πορνείας- διοργανώνονται διαδικτυακά σεμινάρια- δημοσιεύεται δελτίο κάθε 3 μήνες.	Πρωτοβουλία A21 Ελλάδα Πρόκειται για έναν παγκόσμιο οργανισμό που δραστηριοποιείται σε περισσότερες από 15 χώρες για την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων. Οι δικαιούχοι του έργου είναι θύματα και επιζώντες της εμπορίας ανθρώπων, ιδίως παιδιά, γυναίκες και άνδρες. Το έργο παρέχει στα θύματα ή τους επιζώντες ολιστική φροντίδα και υποστήριξη, όπως στέγαση, εκπαίδευση, επαγγελματική κατάρτιση, ευκαιρίες απασχόλησης κ.λπ.	Να είστε ευτυχισμένοι, να είστε ασφαλείς! (Ιταλία), το οποίο προωθείται από την ECPAT Ιταλία από το 2006 έως σήμερα, είναι ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα που απευθύνεται σε άτομα κάτω των 18 ετών, οικογένειες και εκπαιδευτικούς με στόχο την επίτευξη ελέγχου της χρήσης του Διαδικτύου και την αναγνώριση των κρυφών κινδύνων του Παγκόσμιου Ιστού.	REDCECA Ισπανικό δίκτυο κατά της σεξουαλικής εκμετάλλευσης της παιδικής και εφηβικής ηλικίας και της προώθησης των δικαιωμάτων των παιδιών. Στο πλαίσιο του IV σχεδίου δράσης κατά της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και εφήβων της FAPMI-ECPAT της Ισπανίας, προκύπτει η ανάγκη προώθησης συμμαχιών μέσω της δικτύωσης και του διοργανικού συντονισμού.

Γαλλία	Ελλάδα	Ιταλία	Ισπανία
Entreaetes en mode mineur. Το «Itinéraires» απευθύνεται σε ανηλίκους και νεαρούς ενήλικες στο trafficking. Η πρακτική περιλαμβάνει άμεση εμπλοκή στο πεδίο για την εδραίωση εμπιστοσύνης και σχέσης μεταξύ των νέων και των ατόμων που τους υποστηρίζουν. Επιπλέον, το πρόγραμμα προσφέρει συμβουλευτική, βοήθεια και πόρους για να βοηθήσει τους συμμετέχοντες να εξέλθουν από την πορνεία με ασφάλεια. Με την παροχή ολιστικής υποστήριξης και την προώθηση ουσιαστικών συνδέσεων, η πρωτοβουλία αυτή στοχεύει στην ενδυνάμωση των ευάλωτων ατόμων και στη διευκόλυνση της μετάβασής τους από την εκμετάλλευση.	Smile of the Child- MKO Αναπτύσσει προγράμματα και δραστηριότητες κατά της εμπορίας παιδιών Η οργάνωση αυτή παρέχει ζωτικής σημασίας υποστήριξη και προστασία σε παιδιά που είναι ευάλωτα ή θύματα εμπορίας, εκμετάλλευσης, κακοποίησης ή παραμέλησης. Καταγγέλλουν περιπτώσεις, διαχειρίζονται καταφύγια και διεξάγουν εκστρατείες ευαισθητοποίησης. Στους στόχους τους περιλαμβάνονται ο εντοπισμός των θυμάτων, η πρόληψη της εμπορίας μέσω της εκπαίδευσης, η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων, η δίωξη των δραστών, η προστασία των μαρτύρων και η υπεράσπιση αλλαγών πολιτικής τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.	To Tiger Heart (Ιταλία), που προωθείται από την ECPAT, απευθύνεται σε παιδιά όλων των ηλικιών. Από το 2017, η ECPAT διεξάγει εργαστήρια σιωπηλής ανάγνωσης. Το “Silent Book” αποτελείται από εικόνες που ενθαρρύνουν τα παιδιά να προβληματιστούν σχετικά με τα δικά τους αρνητικά συναισθήματα. Προωθεί τη συναισθηματική ευαισθητοποίηση με εικόνες που ενθαρρύνουν τον προβληματισμό για τα αρνητικά συναισθήματα, το πρόγραμμα βοηθά τα παιδιά να αναπτύξουν δεξιότητες συναισθηματικής αυτογνωσίας. Με την καλύτερη κατανόηση και διαχείριση των συναισθημάτων τους, τα παιδιά μπορούν να είναι πιο ανθεκτικά σε καταστάσεις συναισθηματικής εκμετάλλευσης που συχνά χρησιμοποιούν οι διακινητές.	IV Σχέδια δράσης κατά της εκμετάλλευσης παιδιών και εφήβων στην Ισπανία. Συγκεκριμένα, ως καθιερωμένη ορθή πρακτική στο σχέδιο III (2017-2020), επισημαίνεται ο κώδικας δεοντολογίας που απευθύνεται στον τομέα του τουρισμού. Κάθε σχέδιο βασίζεται στους στόχους και τα αποτελέσματα των προηγούμενων σχεδίων. Επί του παρόντος, στην Ισπανία ισχύει το IV σχέδιο δράσης κατά της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και εφήβων (2021-2024). Συγκεκριμένα, ως καθιερωμένη καλή πρακτική στο σχέδιο III (2017-2020), επισημαίνεται ο κώδικας δεοντολογίας που στοχεύει στον τουριστικό τομέα.

Πίνακας 2. Ο κατάλογος των τριών κύριων πρακτικών που επιλέχθηκαν από κάθε χώρα.

4.2. Ανάλυση αυτών των καλών πρακτικών και των δυνατοτήτων παρέμβασής τους στον τομέα αυτό

Οι καλές πρακτικές της Ισπανίας, της Ιταλίας, της Ελλάδας και της Γαλλίας έχουν κοινή εστίαση στην προστασία των παιδιών και των εφήβων, στην πρόληψη και τον εντοπισμό θεμάτων όπως η εκμετάλλευση παιδιών, η εμπορία ανθρώπων και η παροχή βοήθειας σε ανηλίκους που βρίσκονται σε κίνδυνο ή είναι ευάλωτοι. Καθένα από αυτά έχει ενσωματώσει στις καλές πρακτικές του μια εκπαιδευτική πτυχή για τα παιδιά, τις οικογένειές τους ή τους συνεργαζόμενους επαγγελματίες. Εκτός από τα σχέδια και τα προγράμματα που καθοδηγούνται και υποστηρίζονται από διάφορους κοινωνικούς φορείς (ECPAT, Ιδρύματα, ΜΚΟ, κυβερνητικά τμήματα κ.λπ.), έχουν επίσης καθιερώσει υπηρεσίες άμεσης ανταπόκρισης, όπως τηλεφωνικές γραμμές βοήθειας, δίκτυα

υποστήριξης και προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης. Οι προσπάθειες αυτές αποσκοπούν στον εντοπισμό, την υποστήριξη και την προστασία των παιδιών και των νέων που βρίσκονται σε ευάλωτες καταστάσεις, προσφέροντας νομική, ψυχολογική και εκπαιδευτική βοήθεια.

Ωστόσο, παρατηρούνται διαφορές στις συγκεκριμένες στρατηγικές που υιοθετεί κάθε χώρα. Κάθε χώρα έχει διαφορετικό σημείο εστίασης ή παρεμβαίνει σε διαφορετικό επίπεδο πρόληψης. Για παράδειγμα, η **Ισπανία** έχει επικεντρωθεί σε εργαλεία έγκαιρου εντοπισμού και σε διοργανικό συντονισμό για την αντιμετώπιση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών. Η **Γαλλία**, από την άλλη πλευρά, έχει αναπτύξει άμεσες γραμμές βοήθειας και συγκεκριμένα έργα για την καταπολέμηση της παιδικής πορνείας. Η **Ιταλία** εστιάζει στην ψηφιακή εκπαίδευση ως εργαλείο πρόληψης με το πρόγραμμα «Be Happy, be Safe!». Εν τω μεταξύ, η **Ελλάδα** δίνει προτεραιότητα στην προστασία των νεαρών μεταναστών με το πρόγραμμα «Become Safe Project». Επιπλέον, παρατηρούνται διαφορές σε αυτές τις καλές πρακτικές, που εμφανίζουν ποικιλομορφία εντός της ίδιας χώρας, από υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης όπως το 114 Childhood Emergency στην **Ιταλία** έως εκπαιδευτικά προγράμματα όπως το Tiger Heart στην **Ιταλία**. Κάθε χώρα προσεγγίζει την προστασία των παιδιών από διαφορετικές οπτικές γωνίες και με συγκεκριμένα εργαλεία. Υπάρχουν επίσης διαφορές στην έμφαση που δίνεται στις επιλεγμένες καλές πρακτικές για τη διεθνή συνεργασία και τη δημιουργία δικτύων. Η **Ελλάδα**, με το «Become Safe Project», εμπλέκει οργανισμούς από διάφορες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ άλλες χώρες έχουν πιο εθνικά εστιασμένες πρακτικές.

4.3. Συμβολή αυτών των καλών πρακτικών στην κατάρτιση των επαγγελματιών υπαλλήλων

Η συμβολή αυτών των ορθών πρακτικών στην κατάρτιση των επαγγελματιών υπαλλήλων είναι ουσιαστική και ποικίλη. Οι πρακτικές αυτές εφοδιάζουν τους επαγγελματίες με βασικά εργαλεία, γνώσεις και δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική προστασία και υποστήριξη των παιδιών σε ευάλωτες καταστάσεις. Στη **Γαλλία**,

πρακτικές όπως η SNATED και το σχέδιο PARÉ παρέχουν άμεσους πόρους και γραμμές βοήθειας για τα παιδιά που κινδυνεύουν και καταπολεμούν την πορνεία ανηλίκων. Στην **Ελλάδα**, έργα όπως το Become Safe Project και το Smile of the Child-NGO προσφέρουν προγράμματα κατάρτισης και εργαλεία για επαγγελματίες που εργάζονται με αυτούς τους ευάλωτους πληθυσμούς και δεξιότητες για την παροχή υποστήριξης και προστασίας σε παιδιά και νέους που βρίσκονται σε επικίνδυνες καταστάσεις. Στην **Ιταλία**, πρωτοβουλίες όπως το The 114 Childhood Emergency και το Be Happy, Be Safe! επικεντρώνονται στην ευαισθητοποίηση και την κατάρτιση ανηλίκων, οικογενειών και εκπαιδευτικών σχετικά με τους διαδικτυακούς κινδύνους και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να παραμείνουν ασφαλείς. Στην **Ισπανία**, το EDR-CSECA και το ισπανικό δίκτυο κατά της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και εφήβων (RedCSECA-Spain) προσφέρουν συγκεκριμένα εργαλεία για τον έγκαιρο εντοπισμό παιδιών και εφήβων που διατρέχουν κίνδυνο. Κάθε χώρα έχει εφαρμόσει ορισμένες καλές πρακτικές που μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην επαγγελματική κατάρτιση, παρέχοντάς τους συγκεκριμένα εργαλεία, γνώσεις και πρακτικές εμπειρίες για την αντιμετώπιση της προστασίας των παιδιών σε διάφορες καταστάσεις κινδύνου.

Ωστόσο, οι τομείς ορθής πρακτικής δεν προσφέρουν δομημένη κατάρτιση, αλλά χρησιμεύουν ως συμπληρωματική μάθηση στην επίσημη εκπαίδευση. Βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στην ατομική επαγγελματική πρωτοβουλία. Προκειμένου να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τη σεξουαλική εκμετάλλευση, την κακοποίηση και την ευαλωτότητα της παιδικής ηλικίας, οι επαγγελματίες στον τομέα αυτό χρειάζονται δομημένη κατάρτιση που συμπληρώνεται από πρακτικές εμπειρίες και γνώσεις που αποκτώνται από υποδειγματικές πρακτικές.

5. Προτάσεις για παρέμβαση, πρόληψη και κατάρτιση

5.1. Πώς αντιμετωπίζονται αυτά τα CSIEs και ποιες απαντήσεις δίνονται;

5.1.1. Πώς αντιμετωπίζονται οι περιπτώσεις αυτές και ποια είναι η απάντηση που δίνεται;»

1. Πολιτικές και προγράμματα που χαρακτηρίζονται ως επιτυχημένα

Στον αγώνα κατά της σεξουαλικής εκμετάλλευσης των παιδιών, οι εν λόγω ΚΣΙΕ αντιμετωπίζονται με διάφορες στρατηγικές. Στις χώρες που μελετήθηκαν, έχουν εφαρμοστεί εθνικοί μηχανισμοί αναφοράς και ειδικά πρωτόκολλα για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των CSIEs σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης παιδιών. Για παράδειγμα, το Τμήμα Οικογενειακών Πολιτικών στην [Ισπανία](#) συντονίζει το Παρατηρητήριο κατά της παιδοφιλίας και της παιδικής πορνογραφίας, συμμετέχει σε διεθνείς φορείς και προωθεί έργα για την προστασία των ανήλικων θυμάτων κακοποίησης.

Στον τομέα της παρέμβασης, τονίζεται η σημασία της συνεργασίας μεταξύ διαφόρων φορέων, όπως οι αρχές επιβολής του νόμου, οι κοινωνικοί λειτουργοί, οι εκπαιδευτικοί και οι ψυχολόγοι. Επιπλέον, εξετάζεται η πολυπλοκότητα της εργασίας με τα θύματα, ιδίως όταν η οικογένεια δεν συνεργάζεται, τονίζοντας την ανάγκη πρόληψης της υποτροπής κατά την επιστροφή στα κέντρα προστασίας μέσω συγκεκριμένων κατευθυντήριων γραμμών παρέμβασης. Όσον αφορά την πρόληψη, προτείνονται μηχανισμοί έγκαιρης συμβουλευτικής και παρέμβασης για τους νέους που βρίσκονται σε κίνδυνο. Η εκπαίδευση διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο, τονίζοντας την αναγκαιότητα αποτελεσματικών εργαλείων για την έγκαιρη ανίχνευση.

2. Δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής, οι πόροι ή οι επαγγελματίες να παρέμβουν σε αυτές τις περιπτώσεις

Οι πολιτικοί ηγέτες, οι πόροι και οι επαγγελματίες αντιμετωπίζουν προκλήσεις στην παρέμβαση σε περιπτώσεις σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και εφήβων. Η αντίδραση τείνει να είναι περιορισμένη, βασιζόμενη περισσότερο σε αντιδραστικά μέτρα παρά σε προληπτικές δράσεις. Η έλλειψη ετοιμότητας των επαγγελματιών και η αντίσταση της οικογένειας εμποδίζει την έγκαιρη ανίχνευση. Οι λιγοστοί πόροι, η ανεπαρκής στελέχωση και η πολυπλοκότητα στον επαγγελματικό συντονισμό επιτείνουν τις προκλήσεις.

Οι συνεντεύξεις υπογραμμίζουν την πολυπλοκότητα που αντιμετωπίζουν οι πολιτικοί ηγέτες, τους περιορισμούς των πόρων και την ανάγκη για ενισχυμένο επαγγελματικό συντονισμό. Δίνεται έμφαση στα σαφή πρωτόκολλα, τα αποτελεσματικά δίκτυα, την πρόληψη και τη συμμετοχή των μέσων ενημέρωσης για την αντιμετώπιση του ευτελισμού και της υπερσεξουαλικοποίησης που παρατηρείται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Γίνεται έκκληση για ολοκληρωμένη εκπαίδευση για την αντιμετώπιση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης εντός των εκπαιδευτικών πλαισίων και για την αλλαγή της κουλτούρας που περιβάλλει αυτές τις περιπτώσεις, με έμφαση στη διαφύλαξη των παιδιών.

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η [Ελλάδα](#), η [Ιταλία](#) και η [Ισπανία](#) αντιμετωπίζουν προκλήσεις παρέμβασης λόγω της έλλειψης πόρων, της πολυπλοκότητας του εγκλήματος και των ποικίλων αναγκών των θυμάτων. Η έλλειψη νομικών γνώσεων υπογραμμίζει την ανάγκη για περισσότερη ενημέρωση και ευαισθητοποίηση. Η πρόληψη έχει εξελιχθεί, τονίζοντας τη σημασία της διατήρησης δεσμών με τα νεαρά άτομα για την αποτροπή της στρατολόγησής τους σε δίκτυα εκμετάλλευσης.

3. Προσδιορισμένες πρωτοβουλίες και προγράμματα που υλοποιούνται για την:

a. Εντοπισμός των περιπτώσεων αυτής της κατάστασης

Στην **Ιταλία**, η καταπολέμηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης των παιδιών παρεμποδίζεται από την έλλειψη κατανόησης των νόμων που διέπουν το θέμα αυτό. Στην **Ελλάδα**, εφαρμόζεται μια πολύπλευρη προσέγγιση για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος, παρά τις προκλήσεις που προκύπτουν από την έλλειψη πόρων και την εγγενή πολυπλοκότητα του εγκλήματος. Εν τω μεταξύ, στην **Ισπανία**, η στρατηγική παρέμβασης έχει εξελιχθεί, δίνοντας επί του παρόντος προτεραιότητα στην προσοχή στους φυγάδες νέους και στην πρόληψη της εμπλοκής τους σε δίκτυα εκμετάλλευσης.

Υπάρχει επιτακτική ανάγκη για την κατάρτιση των επαγγελματιών που εμπλέκονται στον εντοπισμό περιπτώσεων παιδικής πορνείας και σεξουαλικής κακοποίησης, επισημαίνοντας τις ελλείψεις τόσο στην προετοιμασία όσο και στους πόρους, ιδίως όταν οι εκμεταλλευτές είναι μέλη της οικογένειας. Έμφαση δίνεται στην απουσία πρωτοκόλλων και στην επείγουσα ανάγκη για μια οργανωτική δομή που θα χειρίζεται περιπτώσεις παιδικής πορνείας και κακοποίησης, με ιδιαίτερη έμφαση στην ύπαρξη πληροφοριών σε τοπικό επίπεδο και στην εφαρμογή συγκεκριμένων πρωτοκόλλων για κάθε επαρχία. Κατά συνέπεια, προκύπτουν σημαντικές δυσκολίες στον εντοπισμό των περιπτώσεων, έλλειψη εξειδικευμένης κατάρτισης για τους επαγγελματίες και ανεπάρκεια πόρων, τόσο δημόσιων όσο και ιδιωτικών.

b. Παρέμβαση στα θύματα (επιζώντες) αυτών των καταστάσεων και στις οικογένειές τους.

Η **Ιταλία** ξεχωρίζει για τον συντονισμό της με το Παρατηρητήριο κατά της παιδοφιλίας και της παιδικής πορνογραφίας και τη συμμετοχή της σε διεθνείς οργανισμούς. Στην **Ελλάδα**, η έλλειψη κατάρτισης στα εκπαιδευτικά πλαίσια και η ανάγκη για ολοκληρωμένη καθοδήγηση για την αντιμετώπιση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης αποτελούν κρίσιμες πτυχές. Στην **Ισπανία**, η πρόληψη επικεντρώνεται στην οικοδόμηση δεσμού με τα νεαρά άτομα ώστε να τους παρέχει ταυτότητα και ένταξη στο σύστημα προστασίας.

Γίνεται αναφορά στη σημασία της πρόληψης και της ύπαρξης εκπαιδευμένου προσωπικού στα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα για τον εντοπισμό καταστάσεων κακοποίησης. Επιπλέον, αναφέρεται ο ρόλος του συντονιστή πρόνοιας στα σχολεία, τονίζοντας την ανάγκη αντιμετώπισης όχι μόνο της σεξουαλικής εκμετάλλευσης ανηλίκων στο trafficking (CSIE) αλλά και άλλων μορφών βίας.

c. Ένταξη και υποστήριξη των περιπτώσεων αυτών μετά τον εντοπισμό κατάστασης πορνείας ή κακοποίησης

Η **Ιταλία** καθιέρωσε το 2020 κατευθυντήριες γραμμές για την παρέμβαση στα κέντρα προστασίας, με έμφαση στην πρόληψη της επιστροφής των θυμάτων σε δίκτυα εκμετάλλευσης και στην αντιμετώπιση των ανηλίκων που το σκάνε. Στην **Ελλάδα**, δίνεται έμφαση στην ανάγκη αλλαγής του συστήματος και της κουλτούρας που περιβάλλει αυτές τις περιπτώσεις, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των αγοριών και των κοριτσιών.

Η αντιμετώπιση της πολυπλοκότητας της εργασίας με τα θύματα, ιδίως όταν η οικογένεια δεν συνεργάζεται, είναι ζωτικής σημασίας. Η έλλειψη οικογενειακής συνεργασίας περιπλέκει την αποτελεσματική παρέμβαση.

Επιπλέον, δίνεται έμφαση στη σημασία της πρόληψης της υποτροπής των θυμάτων κατά την επιστροφή τους στα κέντρα προστασίας με την εφαρμογή συγκεκριμένων κατευθυντήριων γραμμών παρέμβασης.

d. Πρόληψη στον τομέα αυτό.

Επισημαίνεται η ανάγκη ολοκληρωμένης πρόληψης στον εκπαιδευτικό τομέα, με έμφαση σε μια διεπιστημονική προσέγγιση που εκπαιδεύει όλους τους επαγγελματίες στην ανίχνευση και την πρόληψη της κακοποίησης. Ωστόσο, δεν παρέχονται συγκεκριμένες πληροφορίες σχετικά με προληπτικά προγράμματα ή πρωτοβουλίες.

5.2. Πρέπει να αντιμετωπιστεί με άτομα που έχουν υποστεί ή βιώνουν αυτή την κατάσταση. Προβλήματα ή δυσκολίες που αντιμετωπίστηκαν (Σύγκριση των τεσσάρων χωρών). Κύρια συμπεράσματα-ανάγκες.

Όλα τα έθνη αναγνωρίζουν ποικίλες ανάγκες -νομικές, ψυχολογικές, ιατρικές, κοινωνικές και εκπαιδευτικές- όταν αντιμετωπίζουν παιδιά θύματα εκμετάλλευσης. Μια ολοκληρωμένη, παγκόσμια προσέγγιση είναι ζωτικής σημασίας λόγω της πολύπλοκης φύσης των σχετικών ζητημάτων. Για την παροχή αποτελεσματικής υποστήριξης στα θύματα, οι παρεμβάσεις πρέπει να είναι πολύπλευρες. Νομικά, είναι επιτακτική ανάγκη να υπάρχει υποστηριζόμενη από το κράτος συνηγορία που να καθοδηγεί τα θύματα κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, εξασφαλίζοντας γνωστική και ψυχολογική βοήθεια για την απελευθέρωση και τη δικαίωσή τους. Στο ψυχολογικό μέτωπο, εξειδικευμένοι επαγγελματίες θα πρέπει να προσφέρουν υποστήριξη, αναγνωρίζοντας την αναγκαιότητα ολοκληρωμένων προγραμμάτων παρέμβασης για τη διευκόλυνση της ομαλής μετάβασης σε ένα υγιέστερο περιβάλλον. Επιπλέον, η αντιμετώπιση των ζητημάτων ενοχής και αναγνώρισης είναι ζωτικής σημασίας. Η διευκόλυνση της επιστροφής στην κανονική ζωή περιλαμβάνει την ενθάρρυνση των

θυμάτων να παρακολουθήσουν το σχολείο, να ασχοληθούν με χόμπι και να κάνουν φίλους, με προσαρμοσμένα εκπαιδευτικά προγράμματα και σταδιακή επανένταξη. Η εκπαίδευση είναι κομβικής σημασίας και περιλαμβάνει την ανάπτυξη δεξιοτήτων, την κοινωνική επανένταξη και τη συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων, την υπέρβαση των γλωσσικών εμποδίων και τη δημιουργία ασφαλών σχολικών χώρων. Συνολικά, υπάρχει σημαντική ανάγκη επαγγελματικής κατάρτισης για την αντιμετώπιση της υποτιμημένης επικράτησης της CSIE και των σοβαρών συνεπειών της. Οι συμμετέχοντες υπογραμμίζουν τη σημασία της ολοκληρωμένης κατάρτισης των επαγγελματιών που εργάζονται με παιδιά για την αποτελεσματική κάλυψη των διαφορετικών αναγκών.

5.3. Συντονισμός και δικτύωση μεταξύ των διαφόρων φορέων για τη διαχείρισή τους (οικογένεια, κοινωνικές υπηρεσίες, υγεία, αστυνομία, δικαιοσύνη, ...).

Η σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και εφήβων είναι ένα πολύπλοκο πεδίο στο οποίο εμπλέκονται διάφοροι ενδιαφερόμενοι φορείς, όπως περιγράφεται σε όλη την έκθεση. Ως εκ τούτου, είναι προφανές ότι μια κρίσιμη πτυχή σε αυτό το πεδίο είναι ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ όλων αυτών των παραγόντων και επαγγελματιών, για την πρόληψη, τη διάγνωση και την υποστήριξη αυτών των περιπτώσεων. Σε όλες τις χώρες που μελετήθηκαν, υπάρχει συναίνεση ως προς την ανάγκη δημιουργίας δικτύων και ενίσχυσης του συντονισμού, με ιδιαιτερότητες που παρατηρούνται στον ακόλουθο πίνακα (βλ. Πίνακα 3).

Γαλλία	Ελλάδα	Ιταλία	Ισπανία
Απουσία δικτύου, εργασία σε απομόνωση	Έλλειψη ενός ολοκληρωμένου και ολοκληρωμένου συστήματος παιδικής προστασίας	Δυσκολίες στη συντονισμένη εργασία	Υπάρχουν δίκτυα, αλλά κανένα δεν είναι ειδικό για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων

Πίνακας 3. Δίκτυα συντονισμού.

Το έργο του συντονισμού και της δικτύωσης στον τομέα αυτό θα πρέπει:

Να εφαρμοστούν σε όλα τα επίπεδα: διαρθρωτικές αλλαγές, βελτιώσεις στο δικαστικό σύστημα, προγράμματα πρόληψης και ολοκληρωμένη φροντίδα των θυμάτων.

Προτιμήστε τις διεπιστημονικές και εξατομικευμένες παρεμβάσεις που επικεντρώνονται στην ευημερία των ανηλίκων. Θα πρέπει να δημιουργηθεί μια συστηματοποίηση της παρέμβασης, όπου το πιο έμπιστο ή πιο κοντινό πρόσωπο στον ανήλικο θα μπορεί να λειτουργεί ως σημείο αναφοράς στη διαδικασία, αποφεύγοντας την εκ νέου θυματοποίηση των ατόμων αυτών, αποτρέποντας μια σειρά επαγγελματιών από τους οποίους πρέπει να ζητήσουν βοήθεια ή να εκφραστούν, θέτοντας ενδεχομένως σε κίνδυνο τον απαραίτητο δεσμό για την ευημερία τους και την αποτελεσματική παρέμβαση.

Βοηθήστε στη θέσπιση σαφών πρωτοκόλλων και κατευθυντήριων γραμμών. Υπάρχει ανάγκη για βελτιώσεις σε μακροεπίπεδο λόγω της ακαμψίας των κρατικών διοικητικών δομών, της γραφειοκρατίας και της διαδικαστικής βραδύτητας, που εμποδίζουν τη συνεργατική εργασία και την αποτελεσματική φροντίδα.

Διασφαλίστε ότι καμία περίπτωση δεν περνά απαρατήρητη λόγω έλλειψης κατάρτισης ή απουσίας των απαραίτητων διαύλων συντονισμού όταν προκύπτουν υποψίες. Πολλές φορές, αντιμετωπίζουμε πολύπλοκες και ασαφείς καταστάσεις. Διασφαλίστε ότι, ενώ η αναφορά είναι απαραίτητη, δεν θα πρέπει να αποτελεί προϋπόθεση για την έναρξη συντονισμένων εργασιών. Προωθήστε ειδικά προγράμματα κατάρτισης επί του θέματος για να βοηθήσετε στην κατανόηση των καταστάσεων των θυμάτων και να προσφέρετε στρατηγικές για τους επαγγελματίες.

5.4. Οι δυνατότητες, η ανάπτυξη και οι περιορισμοί της υφιστάμενης νομοθεσίας και των πολιτικών για την αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού

Προσδιορισμός των αλλαγών και των κενών στους τομείς αυτούς

Η αξιολόγηση της νομοθεσίας και των υφιστάμενων πολιτικών για την αντιμετώπιση της CSIE, στις χώρες όπου διεξήχθη η ανάλυση, αποκαλύπτει μια ευρεία ανησυχία για την έλλειψη μέσων και πόρων για την εφαρμογή των υφιστάμενων πολιτικών και της νομοθεσίας, η οποία σε πολλές περιπτώσεις αποδεικνύεται ανεπαρκής για την επαρκή προστασία των παιδιών και των εφήβων. Εκτός από αυτά τα ευρήματα, ανά χώρα:

Στη **Γαλλία**, απαιτείται θεμελιώδης αλλαγή της νομικής προσέγγισης, με μετάβαση από τον όρο «πορνεία» στη «σεξουαλική εκμετάλλευση ανηλίκων», γεγονός που απαιτεί την ανανέωση της νομοθεσίας, η οποία δίνει αργές και μη ικανοποιητικές απαντήσεις. Επιπλέον, τονίζεται η κρίσιμη σημασία της παρέμβασης των μέσων ενημέρωσης ως αποτελεσματικό μέσο για την ευαισθητοποίηση, την κοινωνική υποστήριξη και την ευαισθητοποίηση για τη σοβαρότητα του θέματος.

Στην **Ελλάδα**, υπάρχει ανησυχία σχετικά με την αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων νόμων, ζητώντας μια πιο αυστηρή και λιγότερο γραφειοκρατική εφαρμογή. Επισημαίνεται η ανάγκη για πιο εξειδικευμένους νόμους για την αντιμετώπιση της πολυπλοκότητας της εμπορίας παιδιών. Επιπλέον, επισημαίνεται η επείγουσα ανάγκη για την προστασία των θυμάτων και τη διεξαγωγή πιο ενεργού εντοπισμού, ιδίως σε ευάλωτες περιοχές, όπως τα συνοριακά σημεία, δίνοντας προτεραιότητα στη δράση προστασίας έναντι της συλλογής στοιχείων.

Στην **Ιταλία**, δεν υπάρχουν προληπτικά μέτρα και επαρκές νομικό πλαίσιο για την προστασία των ανηλίκων από το CSIE. Το Δικαστήριο Ανηλίκων έχει αρμοδιότητα σε αυτές τις περιπτώσεις, αλλά είναι ανεπαρκής. Δεν υπάρχει κατάλληλη νομοθεσία για την προστασία από το φαινόμενο αυτό. Οι λιγοστοί πόροι και η έλλειψη καθορισμένων δομών αποτελούν

σημαντικά εμπόδια στην καταπολέμηση αυτού του ζητήματος.

Στην **Ισπανία** διαπιστώνονται ελλείψεις στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας. Επισημαίνεται η ανάγκη ύπαρξης εξειδικευμένων ομάδων για την αντιμετώπιση των ψηφιακών εγκλημάτων και αυξημένης διεθνούς συνεργασίας στις έρευνες για την καταπολέμηση της πρόσβασης στην πορνογραφία στο διαδίκτυο. Ο στιγματισμός των κλινικών αξιολογήσεων των νόμιμων θυμάτων ως συγκεχυμένων ή κακόβουλων- δύο στις τρεις υποθέσεις δεν οδηγούνται σε δίκη λόγω ανεπαρκών υποστηρικτικών στοιχείων. Ζητείται ένα εθνικά συμφωνημένο σχέδιο για την αντιμετώπιση της CSIE.

Συνολικά, οι χώρες που αξιολογήθηκαν αντιμετωπίζουν μια κοινή μεγαλύτερη απουσία προληπτικών μέτρων, δυσκολίες στην επιβολή της νομοθεσίας και την επιτακτική ανάγκη για ενισχυμένο συντονισμό, τόσο στο εσωτερικό ή σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του σοβαρού ζητήματος της CSIE. Μοιράζονται επίσης μια σημαντική πρόκληση: τη ρύθμιση των πλατφορμών και των κοινωνικών δικτύων για την πρόληψη της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και εφήβων. Οι πολιτικές και τα εργαλεία ελέγχου του περιεχομένου δεν είναι ακόμη απολύτως αποτελεσματικά- εφαρμόζονται ελάχιστα και υστερούν στον εντοπισμό, τη διακοπή και την εξάλειψη πρακτικών που σχετίζονται με τη σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και εφήβων και την παραγωγή περιεχομένου που συνδέεται με την εμπορία παιδιών και εφήβων.

Και στη συνέχεια, αυτές οι πολιτικές να γίνουν πραγματικότητα, διότι αν έχουμε ορισμένους νόμους, όπως ο νόμος για την προστασία του παιδιού, αλλά δεν υπάρχουν πόροι για την εφαρμογή τους, αυτό δεν μου είναι χρήσιμο. Αυτό συμβαίνει πάντα. Εφαρμόζουμε... Θέλω να πω, δημιουργούμε το νόμο, αλλά δεν δημιουργούμε κανονισμούς, δεν δημιουργούμε... επενδύσεις για να το υλοποιήσουμε, οπότε δεν έχει νόημα. Δεν έχει σημασία αν υπάρχουν νόμοι αν δεν υπάρχουν πόροι για να τους υποστηρίξουν (04. woman.professional.Spain).

5.5. Ο ρόλος των μέσων ενημέρωσης στην αντιμετώπιση και τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με το φαινόμενο.

Ο ρόλος των μέσων ενημέρωσης στην CSIE αναλύθηκε από κοινού από φωνές από διαφορετικές χώρες. Πέρα από τις συνήθεις επικρίσεις που απευθύνονται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης για τη συμβολή τους στη σεξουαλικοποίηση των σωμάτων των παιδιών και των εφήβων και τη μη αξιοποίηση της μεγάλης επιρροής τους για την προώθηση της ευαισθητοποίησης και των προληπτικών μέτρων. Επίσης, προσθέστε την κριτική για την τάση εντυπωσιασμού κατά την κάλυψη ιστοριών για το CSIE και το trafficking. Αυτό μπορεί να οδηγήσει στην εκ νέου θυματοποίηση όσων πλήττονται από αυτά τα εγκλήματα και να εμποδίσει την προστασία και την αποκατάσταση των θυμάτων και την κατανόηση από το κοινό και την κοινωνία της πολυπλοκότητας της CSIE και των επιπτώσεών της. Επιπλέον, ορισμένες από αυτές τις πρακτικές ή ο ευτελισμός ορισμένων γεγονότων μπορεί να παρέχουν βασικές πληροφορίες στους δράστες ή ακόμη και λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις έρευνες ή τις αστυνομικές μεθόδους.

«είναι σημαντικό η κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης να είναι ευαίσθητη στις εμπειρίες των θυμάτων και να μην συμβάλλει στον στιγματισμό τους» (01.γυναίκα. κοινωνική λειτουργός, Ελλάδα).

Επιπλέον, μια άλλη δύναμη επιρροής που πρέπει να εξεταστεί είναι η «τέταρτη δύναμη»: το διαδικτυακό πεδίο. Τα κοινωνικά δίκτυα και τα διαδικτυακά μέσα ενημέρωσης ασκούν σημαντική επιρροή στη σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση παιδιών (CSIE). Το φαινόμενο της «πλατφορμοποίησης» έχει εξελιχθεί σε εργαλείο για την CSIE, το οποίο συχνά αξιοποιείται για την προσέγγιση ευάλωτων ατόμων, ιδίως νέων και ανηλίκων, με στόχο τη χειραγώγηση και τη στρατολόγησή τους για σεξουαλική εκμετάλλευση. Αυτές οι πλατφόρμες διευκολύνουν επίσης την πώληση και τη διάδοση ρητού περιεχομένου, παρουσιάζοντας μια δελεαστική αλλά παραπλανητική απεικόνιση δραστηριοτήτων που συνδέονται με την CSIE, συμπεριλαμβανομένης της πορνογραφίας κ.λπ.

«Τα τελευταία χρόνια, η παιδική πορνεία έχει δει τον πολλαπλασιασμό πολλών νέων στοιχείων, κυρίως λόγω της αυξημένης χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης» (01.men. δικηγόρος. [Ιταλία](#)).

Από την άλλη πλευρά, τόσο τα μέσα μαζικής ενημέρωσης όσο και τα κοινωνικά δίκτυα έχουν μεγάλες δυνατότητες εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης. Μπορούν να αποτελέσουν πολύτιμα εργαλεία για την ευαισθητοποίηση σχετικά με το CSIE και την εμπορία ανθρώπων, τη διάδοση εκπαιδευτικών πληροφοριών και ειδοποιήσεων σχετικά με περιπτώσεις, καθώς και την κοινοποίηση πόρων για την πρόληψη και τη βοήθεια των θυμάτων. Ωστόσο, τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης εξακολουθούν να μην διαθέτουν επαρκή εκπαιδευτικά προγράμματα για την ενημέρωση των χρηστών, ιδίως των νέων, σχετικά με τους κινδύνους και τα προειδοποιητικά σημάδια. Είναι προφανές ότι στον αγώνα κατά της CSIE, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης πρέπει να αναλάβουν συνειδητή προοπτική και κοινωνική ευθύνη, αξιοποιώντας την ισχυρή επιρροή τους για να συμβάλουν θετικά στην κοινωνική αντίληψη και κατανόηση αυτού του ζητήματος.

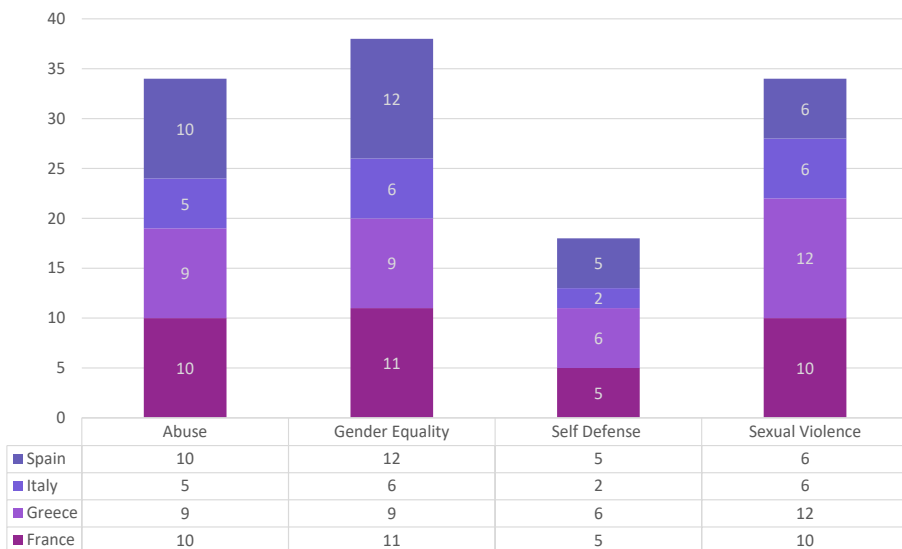
6. Εκπαίδευση

Οι γνώσεις που συγκεντρώθηκαν από τους συμμετέχοντες στην έρευνα και οι καταγεγραμμένες εμπειρίες αναδεικνύουν την απουσία ενός επίσημου προγράμματος κατάρτισης του CSIE που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες που εντοπίστηκαν. Οι τρέχουσες πρωτοβουλίες κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων μαθημάτων, συνεδρίων και σεμιναρίων, επιχειρούν να καλύψουν αυτό το κενό στη συνεχή ανάπτυξη των εκπαιδευτικών, ωστόσο στερούνται επίσημης ρύθμισης και τυποποίησης μεταξύ των χωρών μελών της κοινοπραξίας. Όσον αφορά το περιεχόμενο αυτών των προγραμμάτων, η πλειονότητα δεν στοχεύει άμεσα στην CSIE, αλλά δίνει έμφαση στην ισότητα των φύλων και την αυτοάμυνα, ενώ λίγα μεταπτυχιακά προγράμματα προσφέρουν περιορισμένη κάλυψη θεμάτων που σχετίζονται με την CSIE. Η απουσία μιας ενιαίας ευρωπαϊκής στρατηγικής κατάρτισης είναι εμφανής. Ως εκ τούτου, υπάρχει επιτακτική ανάγκη για ένα συστηματικό, εξειδικευμένο και επίσημα εγκεκριμένο πλαίσιο κατάρτισης.

6.1. Εκπαιδευτικές ανάγκες διαφορετικών παραγόντων

Σε γενικές γραμμές, υπάρχει επείγουσα ανάγκη για επίσημη, ολοκληρωμένη και εξειδικευμένη κατάρτιση με πιο συστηματική δομή που να περιλαμβάνει τόσο το αρχικό όσο και το μεταπτυχιακό επίπεδο. Διεύρυνση των τομέων που εμπλέκονται στην κατάρτιση. Θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένη και σχεδιασμένη για διάφορες επαγγελματικές ομάδες που εργάζονται με παιδιά και εφήβους, οι οποίοι ενδέχεται να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην πρόληψη και την παρέμβαση στην CSIE. Για παράδειγμα, καθηγητές ιατρικής, αστυνομικοί ευαισθητοποιημένοι στην προστασία των παιδιών, δικαστές και δικηγόροι ή ψυχολόγοι καλύτερα εξοπλισμένοι για να αναγνωρίζουν τα σημάδια τραύματος, να βοηθούν στην αναγνώριση των θυμάτων ή να παρέχουν συναισθηματική υποστήριξη στα θύματα (βλ. Σχήμα 4).

Training by Country

Σχήμα 4. Ανάγκες κατάρτισης του γενικού πληθυσμού: Τι είδους κατάρτιση θα θέλατε να λάβετε;

Η κατάρτιση σε αυτόν τον τομέα είναι ζωτικής σημασίας, διότι η πλειονότητα των επαγγελματιών αγνοεί πλήρως τη δυναμική και τους παράγοντες κινδύνου για την ενδοοικογενειακή σεξουαλική εκμετάλλευση... (01. Γυναίκα. Ακαδημαϊκός. Ισπανία).

Οι εκπαιδευτικές ανάγκες έδειξαν μια επίσημη στρατηγική κατάρτισης που περιλαμβάνει παρέμβαση σε όλα τα προβληματικά επίπεδα (α) κατάρτιση για την πρόληψη, ξεκινώντας από το επίπεδο της βάσης που περιλαμβάνει εκπαίδευση στα σχολεία και οικογενειακή κατάρτιση, (β) βελτίωση του εντοπισμού του πληθυσμού που μπορεί να είναι θύμα κακοποίησης και (γ) ενίσχυση της φροντίδας των θυμάτων. Επιπλέον, ζητείται η πραγματοποίηση περισσότερων εκστρατειών

ευαισθητοποίησης, με ιδιαίτερη έμφαση στα σχολεία. Αυτό αποτελεί ένα κρίσιμο σημείο εκκίνησης, με σκοπό την ευαισθητοποίηση και την τόνωση της δράσης, ενσωματώνοντας τις προσπάθειες κατάρτισης και πρόληψης στα σχολεία. Στόχος είναι η προληπτική παρέμβαση στους ανηλίκους, με την αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν την ψυχοκοινωνική ευημερία, τη συναίνεση και τις διάφορες μορφές εκμετάλλευσης.

Επιπλέον, είναι ζωτικής σημασίας να εκπαιδεύονται οι επαγγελματίες να κατανοούν και να εντοπίζουν τους παράγοντες κινδύνου που οδηγούν σε CSIE, να αναγνωρίζουν τα έγκαιρα προειδοποιητικά σημάδια και να ανταποκρίνονται δεοντολογικά στο τραύμα διατηρώντας την εμπιστευτικότητα. Όσοι βρίσκονται κοντά στην CSIE πρέπει να αποκτήσουν στέρεες γνώσεις των εθνικών και διεθνών νόμων και πρωτοκόλλων προστασίας. Επιπλέον, θα πρέπει να υπάρξει η ανάπτυξη μιας διεπιστημονικής ατομικής και ομαδικής προσέγγισης για τη δημιουργία αποτελεσματικών και μετρήσιμων διαγνωστικών μεθόδων και παρακολούθησης για τα παιδιά και τα θύματα που βρίσκονται σε κίνδυνο. Η προσέγγιση αυτή αποσκοπεί στην προώθηση δικτύων συνεργασίας για την αποτελεσματική και συνεχή εκπαιδευτική υποστήριξη.

«Είναι αυτή η ταύτιση, αυτή η υποστήριξη... Που σημαίνει ότι μερικές φορές έχουμε αμφιβολίες, αλλά δεν κάνουμε τις σωστές ερωτήσεις ή δεν παρεμβαίνουμε». (08. Εργαζόμενος στη νεολαία - Κοινωνικός λειτουργός 2. Γαλλία)

6.2. Θέματα που πρέπει να αναπτυχθούν στις διαδικασίες κατάρτισης

Με βάση τις προσωπικές συνεντεύξεις, τα ερωτηματολόγια και τις δημοσιεύσεις που μελετήθηκαν, εντοπίστηκαν διάφορα θεμελιώδη θέματα που πρέπει να συμπεριληφθούν σε προγράμματα κατάρτισης σχετικά με την ΚΣΙΕ (βλ. Πίνακα 4).

Οριζόντιες πτυχές της πρόληψης CSIE	Παρέμβαση, υποστήριξη και αντιμετώπιση των θυμάτων στην CSIE
Κατάρριψη ψευδών μύθων και πεποιθήσεων Στρατηγικές ευαισθητοποίησης και πρόληψης Επικοινωνία με παιδιά και εφήβους Τα κοινωνικά δίκτυα ως δίαυλοι πρόσληψης Εκπαίδευση στις κοινωνικο-συναισθηματικές σχέσεις Πρόληψη και εκπαίδευση CSIE στην ανίχνευση σημάτων	Κατανόηση του φαινομένου με τη διερεύνηση ψυχολογικών, κοινωνιολογικών πτυχών κ.λπ. Γνώση της ισχύουσας νομοθεσίας Πρόσβαση σε πόρους και δίκτυα υποστήριξης Ευαίσθητες δεξιότητες συνέντευξης Παρέμβαση σε CSIEs σεξουαλικής εκμετάλλευσης Ειδική κατάρτιση για τους CSIE της παιδικής πορνείας Πολιτισμός και πολιτισμικές διαφορές, μετανάστευση και φύλο.

Πίνακας 4. Βασικά θέματα που πρέπει να ενσωματωθούν στην επαγγελματική κατάρτιση.

Οι προκλήσεις για την εφαρμογή επίσημης, ολοκληρωμένης και εξειδικευμένης κατάρτισης στην ΚΣΙΕ είναι αισθητές σε διάφορα επίπεδα. Σε ατομικό επίπεδο, οι επαγγελματίες και οι οικογένειες αντιμετωπίζουν δυσκολίες όσον αφορά τη διαχείριση του χρόνου και το κόστος που συνδέεται με την κατάρτιση. Σε θεσμικό επίπεδο, υπάρχει ανάγκη να δοθεί προτεραιότητα σε αυτά τα θέματα στους κανονισμούς και τους προϋπολογισμούς με τη διάθεση επαρκών πόρων. Ο συντονισμός ενός ευρέος φάσματος επαγγελματιών και διεπιστημονικών γνώσεων είναι κομβικής σημασίας. Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων προϋποθέτει την ανάπτυξη ποικίλων και προσαρμόσιμων προγραμμάτων κατάρτισης, που εκτείνονται από τον έγκαιρο εντοπισμό έως τις ηθικές αντιδράσεις, και την προσαρμογή στις μεταβαλλόμενες πραγματικότητες των καταστάσεων, των επαγγελματιών και των παισίων.

6.3. Εμπειρίες κατάρτισης στον τομέα αυτό

Όταν στο ερωτηματολόγιο ρωτήθηκαν οι επαγγελματίες αν είχαν λάβει ειδική εκπαίδευση σε θέματα φύλου, μόνο το 53% όσων απάντησαν στα ερωτηματολόγια (N = 45) επιβεβαίωσαν ότι είχαν λάβει τέτοια εκπαίδευση. Σχεδόν οι μισοί από τους επαγγελματίες δεν είχαν κατάρτιση σε αυτή τη γενική πτυχή και ακόμη λιγότεροι στην CSIE. Αναλύοντας τις απαντήσεις στην ανοιχτή ερώτηση σχετικά με το είδος της κατάρτισης που είχαν λάβει, το 29% δήλωσε ότι δεν είχε λάβει επαρκή ή καθόλου κατάρτιση επί του θέματος, το 24% ανέφερε επαγγελματικές εμπειρίες και κατάρτιση μέσω εργαστηρίων, σεμιναρίων και σύντομων μαθημάτων, ενώ το 47% ανέφερε ειδική κατάρτιση με επίκεντρο το φύλο που παρείχαν επαγγελματίες στο πλαίσιο επίσημων εκπαιδευτικών πλαισίων.

7. Σύγκριση των αναλύσεων SWOT που πραγματοποιήθηκαν σε κάθε χώρα και ανάπτυξη μιας προσέγγισης για μια SWOT σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ακολουθεί η συγκριτική ανάλυση SWOT, η οποία περιλαμβάνει τις κοινές πτυχές που μοιράζονται οι τέσσερις χώρες (με μαύρο χρώμα) και τις διαφορές που επισημαίνονται ειδικά για κάθε χώρα, με μπλε χρώμα για την **Ελλάδα**, πορτοκαλί για την **Ιταλία**, πράσινο για τη **Γαλλία** και κόκκινο για την **Ισπανία**.

ΔΥΝΑΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Κάθε χώρα: Διαφορές	Τέσσερις χώρες: .
Εργασία με βάση τη δράση των επιζώντων και την ενίσχυση των θετικών χαρακτηριστικών ή δυνάμεων του παιδιού ή του εφήβου, προωθώντας έτσι τους παράγοντες προστασίας και ανθεκτικότητας (S) Πιθανή δικτύωση μεταξύ οργανισμών (G)	Ένας μεγάλος αριθμός επαγγελματιών και πρακτόρων είναι ευαισθητοποιημένοι σε αυτό το θέμα και διαθέτουν την απαραίτητη γενική κατάρτιση για την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος. Μια ισχυρή δομή προστασίας των παιδιών, η οποία, παρά τις αδυναμίες της, λειτουργεί και όταν εντοπίζονται CSIEs, λαμβάνονται συντονισμένα μέτρα. Νομοθετική στήριξη, νόμοι για την προστασία των παιδιών. Αποτελεσματική σχέση μεταξύ σχολείου, οικογενειών και κοινότητας σε θέματα πρόληψης
ΑΔΥΝΑΜΙΑ	
Έλλειψη συναινετικής θεωρητικής βάσης, η οποία δημιουργεί ποικιλία απόψεων χωρίς να υπάρχει κοινός στόχος. Επιτείνεται από την έλλειψη έρευνας επί του θέματος. (ΣΤ) Υπάρχουσες ορολογικές δυσκολίες (S) Έλλειψη χρόνου που αφιερώνεται στη φροντίδα σε αυτά τα CSIE (S). Έλλειψη προληπτικής δράσης εκ μέρους της διοίκησης για την προσέγγιση των CSIEs πιθανών επιζώντων (S), καθώς και έλλειψη υποστήριξης των επαγγελματιών (F). αποϊδρυματοποίηση των παιδιών που βρίσκονται σε ιδρύματα- ανάγκη βελτίωσης της φροντίδας των παιδιών που ζουν σε ιδρύματα (S) Περιορισμένοι πόροι και έλλειψη συνέχειας των επαγγελματιών (ΣΤ) Περιορισμοί του πλαισίου που εμποδίζουν τη δικτύωση (I)	Τα κοινωνικά δίκτυα καθιστούν δύσκολη την επαφή με άτομα σε καταστάσεις CSIE. Έλλειψη κατάρτισης των επαγγελματιών Ανάγκη διαρθρωτικών αλλαγών για την αύξηση της κοινοτικής φροντίδας και την αποϊδρυματοποίηση των παιδιών που βρίσκονται σε ιδρύματα- ανάγκη βελτίωσης της φροντίδας για τα παιδιά που ζουν σε ιδρύματα- ανάγκη βελτίωσης των συστημάτων πληροφόρησης που θα βοηθήσουν στην κατανόηση του μεγέθους όλων των μορφών βίας κατά των παιδιών, με ιδιαίτερη έμφαση στη σεξουαλική βία.

ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ

Νομοθετική ανάπτυξη.

Η δύναμη του φρενιστικού κινήματος και η επιρροή του σε διάφορους τομείς, και σε αυτόν, με έμφαση στην προστασία των ανηλίκων (S).

Διαθεσιμότητα χρηματοδότησης για πρωτοβουλίες κατά της εμπορίας ανθρώπων και αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού (G).

Η εφαρμογή προγραμμάτων ευαισθητοποίησης στα σχολεία (I).

Δημιουργία εδαφικών δομών για τη βελτίωση της ικανότητας καταπολέμησης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης με την παροχή πληροφοριών και υποστήριξης (I).

Μεγαλύτερη κοινωνική και επαγγελματική ευαισθητοποίηση για το θέμα.

Μεγαλύτερος συντονισμός και συνεργασία στο CSIE.

Γνώση και εμπειρογνωμοσύνη στον τομέα της έρευνας και της επαγγελματικής εργασίας σχετικά με τις στρατηγικές, τα εργαλεία και τις ικανότητες για την αποτελεσματική εργασία στον τομέα αυτό.

ΑΠΕΙΛΕΣ

Η καταναλωτική και πατριαρχική κοινωνία, οι κοινωνικές αξίες σημαίνουν ότι δεν υπάρχει ευαισθητοποίηση για το πρόβλημα αυτό μεταξύ των εφήβων που εμπλέκονται σε αυτό (S).

Μεγάλες εξωτερικές δυνάμεις πίσω από την κακοποίηση και την εκμετάλλευση των παιδιών (S).

Οι αρμοδιότητες μιας τοπικής διοίκησης είναι πολύ περιορισμένες σε έναν πολύ πιο παγκόσμιο κόσμο, ιδίως στον τομέα της πρόληψης (S).

Ανεπαρκής θεσμική υποστήριξη, η οποία θέτει σε κίνδυνο την ικανότητα πρόληψης και καταπολέμησης της εκμετάλλευσης των παιδιών (I).

Έλλειψη ευκαιριών και μέλλοντος για τα παιδιά που υφίστανται εκμετάλλευση από τους εκμεταλλευτές να υποδηλώνουν ότι το εμπορικό σεξ είναι ένα από αυτά (S).

Η μυστικότητα του φαινομένου

Κίνδυνος διώξεων ή συνεπειών από τη διοίκηση όταν καταγγέλλει CSIEs ή από τις ίδιες τις οικογένειες ή τους εκμεταλλευτές Βιομηχανία πορνογραφίας και εγκληματικές δομές πίσω από την εκμετάλλευση.

8. Συμπεράσματα και συστάσεις

Η σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών και εφήβων είναι ένα σύνθετο ζήτημα που ξεπερνά τα σύνορα και αμφισβητεί τις κοινές αντιλήψεις. Η τάση να καθίσταται αυτή η πραγματικότητα αόρατη είναι εμφανής σε όλες τις χώρες, με τα στοιχεία να δείχνουν απλώς την «κορυφή του παγόβουνου». Μια πρωταρχική πρόκληση είναι οι έντονες διαφορές στη χρησιμοποιούμενη ορολογία. Ενώ η **Ισπανία** αποφεύγει τον όρο παιδική πορνεία και υιοθετεί τον όρο CSIE, η **Γαλλία** χρησιμοποιεί τους όρους «προ-πορνεία» και «πορνεία». Η διαφορά αυτή αντανακλά τις διαφορετικές προσεγγίσεις για την εννοιολόγηση και τον ορισμό ενός πολυδιάστατου προβλήματος που απαιτεί επείγουσα προσοχή, με τη δημιουργία ισχυρών δικτύων και τον καλύτερο συντονισμό μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών που εμπλέκονται στην πρόληψη, την ανίχνευση και την παρέμβαση.

Συνολικά, οι κοινωνικές αντιλήψεις για τα θύματα αναγνωρίζουν τα παιδιά και τους εφήβους ως αθώους στη σεξουαλική τους εκμετάλλευση και στη χρήση του σώματός τους για κερδοσκοπικούς σκοπούς. Αυτό προκαλεί μια σειρά συναισθημάτων, από θυμό σε ορισμένες χώρες όπως η **Ελλάδα** και η **Ιταλία** μέχρι συναισθήματα πόνου, θλίψης, φόβου ή ντροπής στην **Ισπανία**. Επιπλέον, όσον αφορά τους πιο ευάλωτους ανήλικους πληθυσμούς σε χώρες που μοιράζονται νότια σύνορα με την Αφρική (**Ελλάδα** και **Ιταλία**), συνδέονται με παιδιά μεταναστών, ενώ στη **Γαλλία** συνδέονται με ανήλικους μετανάστες που εμπλέκονται στην κατανάλωση ναρκωτικών. Η γενική αντίληψη υπογραμμίζει τη σύνδεσή τους με τη διακίνηση και την κατανάλωση ναρκωτικών, προκαλώντας ανησυχία στους επαγγελματίες.

Υπήρξε κάποια συναίνεση όσον αφορά το ανησυχητικό ποσοστό CSIE, ιδίως μεταξύ των παιδιών σε ιδρύματα που προορίζονται για την προστασία τους. Οι ευάλωτες οικογένειες και οι ανήλικοι μετανάστες είναι ιδιαίτερα ευάλωτοι σε αυτό το ζήτημα. Η φτώχεια, οι κοινωνικοί παράγοντες και το οικογενειακό περιβάλλον προσδιορίζονται συχνά ως σημαντικοί παράγοντες κινδύνου που συμβάλλουν στην CSIE, ζωγραφίζοντας ένα σύνθετο και πολύπλευρο τοπίο που απαιτεί επείγουσα και συντονισμένη προσοχή.

Απαιτείται μια σφαιρική, διεπιστημονική και διεθνής προσέγγιση που θα περιλαμβάνει την ανάπτυξη ενεργών δικτύων με αλληλεπίδραση μεταξύ όλων των κοινωνικών παραγόντων. Η προσέγγιση αυτή πρέπει να αντιμετωπίσει τη συνεχή εξέλιξη των μεθόδων και των μέσων που χρησιμοποιούν οι δομές σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και εφήβων, τόσο σε παραδοσιακά φυσικά πλαίσια όσο και σε νέα διαδικτυακά περιβάλλοντα. Οι δομές αυτές εκμεταλλεύονται την αδύναμη εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, την έλλειψη οικονομικών μέσων και διαθέσιμων πόρων, την απουσία κοινών στρατηγικών για τη μείωση του εγκλήματος και των καταστροφικών συνεπειών του, τη συνενοχή και την άρνηση της οικογένειας, καθώς και την έλλειψη ειδικής κατάρτισης για επαγγελματίες, πολιτικούς, μέσα ενημέρωσης, δικηγόρους, δικαστές κ.λπ.

Ως εκ τούτου, είναι επίσης σημαντικό να επικεντρωθούμε στην Εκπαίδευση. Απαιτείται κατάρτιση σε όλους τους τομείς της κοινωνίας και μεταξύ της κοινωνίας στο σύνολό της, από την εκπαίδευση και τις κοινωνικές πτυχές έως την υγεία, τη δικαιοσύνη, την ασφάλεια και την πολιτική. Τα σχολεία πρέπει να γίνουν ασφαλείς χώροι, προσφέροντας ολοκληρωμένη εκπαίδευση για τη σεξουαλική και συναισθηματική ασφάλεια. Απαιτούνται σαφείς κατευθυντήριες γραμμές με συμφωνημένους ορισμούς και επικαιροποιημένα πρωτόκολλα που ενισχύουν την αναγνώριση. Η προσέγγιση αυτή πρέπει να θέτει ως προτεραιότητα την ευημερία του θύματος, την κατανόηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, την παροχή βασικών εργαλείων για την ερμηνεία, την προώθηση της συναισθηματικής ευημερίας και την προσφορά κοινωνικο-συναισθηματικής υποστήριξης στα θύματα. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη ψυχολογικές πτυχές όπως το τραύμα, προσφέροντας ισχυρή συναισθηματική υποστήριξη και αντιμετωπίζοντας την πρόληψη, την παρέμβαση και την ολοκληρωμένη αποζημίωση.

STOP

Sensitize and Train Organisations to fight against the Prostitution of minors

pistes solidaires

Partners

Coordinator

Pistes Solidaires

France

www.pistes-solidaires.fr

UPV-EHU

Spain

www.ehu.eus

CESIE

Italy

cesie.org

FOUR ELEMENTS

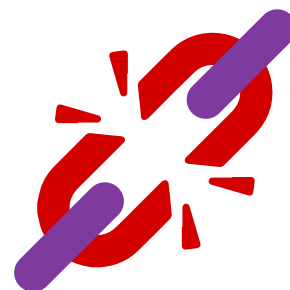
Greece

www.4-elements.org

MEITIS

France

scopmeitis.eu

STOP is licensed under CC BY-NC-SA 4.0. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Commission. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.

KA220-VET-0B84F500